

Politiske angreb

Et casestude i politiske diskursive strategier

Abstract

Political attack discourse is not a new thing. For an example in the presidential election between John Adams and Thomas Jefferson in year 1800, political attack discourse was reportedly often used. Political attacks are likely to occur in all countries with political debate. For example, some literature refers to over 30 countries where the phenomenon has been researched. Political attacks are often not well-liked by political commentators and the public. It can be assumed that political attacks are even detrimental to democracy and society because it can cause distrust to the receiver. Conversely, it can be emphasized that negative attacks can help raise awareness about a given subject and can be used to mobilize the public.

The aim of this thesis is to investigate attacks in political discourse. The thesis investigates attacks in the cross field between medialized political debates and political discourses. With a case derived from the presidential election in the United States in 2016 between Hillary Clinton and Donald Trump the two candidates attacks and defences are examined.

The focal point of this thesis' theoretical basis is Nigel Edley's discourse theory. With a basic focus on interpretive repertoires and subject positions the political attacks are examined.

The thesis found characteristics about the two candidates political discourse attacks. Among other things it was found that both candidates use different interpretive repertoires to position Hillary Clinton either positively or negatively. For example, Donald Trump uses a strategy where he positions Hillary Clinton as part of the political elite and creates negative interpretative repertoires about this position. Where Hillary Clinton tries to position her political experience as a positive trait.

Hillary Clinton makes many attacks on Donald Trump's fitness to serve. However, she is not able to create a positioning or interpretative repertoires about Donald Trump that connotes each other in the same way that Donald Trump succeeds in creating about her.

Forord

Dette speciale er udarbejdet på baggrund af 10. semester på kommunikationsuddannelsen, Aalborg Universitet. Specialet er en revideret aflevering og indeholder derfor flere nye eller ændrede afsnit, herunder:

- Revidering af indledning.
- Fjernet afsnit om image og politik.
- Fjernet afsnit om Habermas.
- Revidering af metodologi.
 - o Herunder ny videnskabsteoretisk tilgang.
- Inddragelse af afsnit om forskellige medietyper.
 - o Herunder også nye afsnit om sociale medier, deres udvikling og impact ved præsidentvalget og inddragelse af afsnit om Tv-debatterne 2016.
- Revidering af afsnit om diskurs.
 - o Herunder inddragelse af introducerende afsnit om diskurs.
- Inddragelse af afsnit om de to kandidaters retorik og stil under præsidentkampagnerne.
- Udvidelse af det empirisk grundlag og analyse.
 - o Herunder inddragelse af den første debat og tredje debat som empirisk felt.

Anslag: 131.492

Normalsider: 54,8 sider

Indholdsfortegnelse

Forord	2
Indledning	6
Problemformulering	8
<i>Undersørgsmål</i>	8
<i>Specialets perspektiv</i>	8
Kapitel 1 – Metodologi	10
<i>Kvalitativ metode</i>	10
<i>Induktiv metode</i>	10
<i>Videnskabsteoretisk tilgang</i>	11
Kapitel 2 – Politiske angreb	12
Kapitel 3 – Mediernes rolle	16
<i>Mediernes offentlige rum</i>	16
<i>De forskellige medietyper</i>	18
Sociale medier, deres udvikling og impact ved præsidentvalget 2016	18
Tv-debatterne 2016	21
Kapitel 4 – Fremtoning ved præsidentvalg	22
<i>De to kandidaters retorik og stil under præsidentkampagnerne</i>	23
Kapitel 5 – Hvad er diskurs?	25
<i>Kritisk diskurspsykologi</i>	26
<i>Nigel Edleys kritiske diskurspsykologi</i>	27
Subjektpositioner	27
Fortolkningsrepertoirer	28
Ideologiske dilemmaer	28
Kapitel 6 – Opsamling	30
Kapitel 7 – Analyse	31
<i>Den første debat</i>	31
Job og økonomi	31
Trumps skat	39
<i>Anden præsidentdebat</i>	44
Optakt til anden tv-debat – optagelse af Donald Trump	45

Optagelser af Donald Trump	46
Hillary Clintons E-mails	51
<i>Den tredje tv debat</i>	58
Immigration	58
Økonomi	65
Kapitel 8 - Konklusion	71
Bibliografi	75

Indledning

Tirsdag den 8. november 2016 blev der afholdt præsidentvalg i USA. Højst overraskende vandt den excentriske mangemillionær Donald Trump, der lige så sensationelt var blevet opstillet som republikanernes præsidentkandidat tidligere på året.

Præsidentvalget 2016 vil formentlig indskrive sig i historien som et af de mest spektakulære og opsigtsvækkende i USA's historie. Som en eftertrykkelig begmand til den etablerede politiske elite, til medierne, kommentatorerne, statistikerne og de såkaldte politiske eksperter.

Selv da valgresultat på valgresultat løb ind i tv-studierne, forsøgte kommentatorerne at bortforklare Donald Trumps overraskende resultater. "Det er for tidligt at sige noget endnu", "Vent til de store byer kommer" og "Her skulle Hillary Clinton og demokraterne altså være så godt som sikre" lød det igen og igen, før de til sidst måtte erkende, at det umulige var sket; outsideren Trump ville blive USA's 45. præsident. (Stelter, 2017)

Der er selvsagt mange andre aspekter, der kan have påvirket valgets udfald; blandt andet økonomi, andre landes påvirkning af valget, hacking eller det amerikanske valgsystem, hvor Hillary Clinton fik flest stemmer. Men uanset hvad: Donald Trump vandt valget. Det gør det interessant at studere valgets kommunikationsstrategier og ikke mindst, hvordan Trumps ukonventionelle kommunikationsstrategi overhalede alle andre inden om.

Hillary Clinton og Donald Trump havde inden præsidentvalget grundlæggende vidt forskellige erfaringsgrundlag og image. Donald Trump havde ingen tidligere politisk erfaring, men derimod et farverigt image som usædvanlig velhavende og super succesrig erhvervsmand og tv-kendis. Hillary Clinton derimod havde på papiret de allerbedste forudsætninger for at sætte sig i stolen i det ovale værelse. Siden hun var helt ung, har Hillary Clinton beskæftiget sig med politik i den ene betroede og magtfulde position efter den anden. De politiske resultater står i kø, og hendes politiske netværk overgår langt de fleste andre præsidentkandidater igennem tiderne. Hun har både været udenrigsminister, senator og førstedame til hendes mand, Bill Clinton, da han var præsident i to perioder og før det guvernør i Arkansas i adskillige år.

Hvad der på papiret og hele vejen igennem valgkampen blev opfattet som Hillary Clintons store styrke og Donald Trumps kæmpe svaghed, viste sig at blive opfattet noget anderledes af mange vælgere. Det er således interessant at dykke ned i, hvordan de to kandidater benyttede deres egen erfaring og livshistorie i den politiske kampagne og kommunikationsstrategi.

Et aspekt der ofte blev fremhævet ved de to kandidaters strategi var angreb på den anden kandidats karakter, politik og person. Hillary Clinton angreb blandt andet Donald Trumps karakter, herunder hans udtalelser om kvinder, mens Donald Trump angreb Hillary Clintons karakter med udtalelser om, at hun var korrupt. (Fortune; Brand, Donald; 2016) (Wolfgang, 2016).

Fra et kommunikationsfagligt syn er det interessant, at begge kandidater har brugt sammenlignelige strategier i form af retoriske angreb på den anden kandidat for at nå deres politiske mål. I den sammenhæng er det interessant at undersøge, hvordan de to kandidaters retoriske strategier har virket.

Det glæder jeg mig til at dykke mere ned i med dette speciale.

God læse læselyst!

Jan Linnemann Nielsen

Problemformulering

Hvilke diskursive strategier kommer til udtryk i præsidentkandidaternes angreb på hinanden?

Undersøgsmål

- Hvilke subjektpositioneringer og fortolkningsrepertoirer gør Hillary Clinton og Donald Trump brug af i deres diskursive strategier?
- Hvilke diskursive forskelle og ligheder kan der iagttages ved de to kandidaters retoriske angreb?

Specialets perspektiv

For at undersøge de diskursive forskelle og ligheder ved Hillary Clinton og Donald Trumps angreb vil specialet kombinere teori om negative angreb, medier og diskursanalyse. De to kandidaters retorik og diskursive strategier i valgkampagnen vil blive undersøgt med afsæt i tre tv-transmitterede præsidentdebatter. Debatterne blev transmitteret den 26. september 2016, 9.oktober 2016 og den 19. oktober 2016. Specialet vil have følgende opbygning:

I **Kapitel 1** blyses metodologien, som ligger til grund for projektet. Dette indebærer den videnskabsteoretiske tilgang, den induktive metode og kvalitative metode samt teoretiske kriterier for udvælgelse og tilgang til det empiriske materiale.

I **kapitel 2** uddybes og indkredses teorien om diskursive politiske angreb. Kapitlet hjælper til en forståelse af feltet og skitserer et overblik over litteraturen inden for feltet. I afsnittet findes også en begrebsdefinition på politiske angreb, som skal afdække, hvordan et politisk diskursivt angreb forstås i opgaven.

I **Kapitel 3** redegøres for mediernes rolle i forhold til politikere, kandidater og disses mulighed for at få sit budskab ud til potentielle vælgere. I kapitlet findes desuden et afsnit om mediernes udvikling og de forskellige medietypers samspil med hinanden. Slutteligt i afsnittet inddrages et kort litteraturreview om Hillary Clinton og Donald Trumps I dette kapitel indgår

også et litteraturreview, der giver indblik i karakteristika ved præsidentdebatterne i 2016.

I **kapitel 4** inddrages bestemte karakteristika som en kandidat skal opfylde i sin fremtoning ved et præsidentvalg. I slutningen af kapitlet redegøres der igennem et kort litteraturreview for Hillary Clinton og Donald Trumps diskursive træk under præsidentkampagnen.

I **kapitel 5** redegøres der for kriterierne for diskursanalyse. Kapitlet vil beskrive diskurs i et bredere perspektiv, herunder kort beskrive de diskursanalytiske traditioner, hvorefter kritisk diskursanalyse vil blive inddraget. Sluteligt introduceres Nigel Edleys diskursive framework.

Kapitel 6 vil indeholde en opsummering af de foregående afsnit. Her vil hovedpunkterne fra de foregående afsnit blive fremhævet inden analysen. I dette afsnit vil det desuden blive klargjort, hvordan de forskellige teoretiske aspekter operationaliseres i analysen.

I **kapitel 7** vil analysen blive udfoldet. Analysen vil overordnet set bestå af tre analyser af de tre præsidentdebatter. Under hver præsidentdebat vil to angreb hver udvalgt. Angrebene vil blive analyseret ud fra det diskursanalytiske framework.

Kapitel 8 vil indeholde en konklusion på ovenstående problemformulering.

Kapitel 1 – Metodologi

Kvalitativ metode

I det følgende afsnit vil den kvalitative metode og brugen heraf blive belyst. Den kvalitative metode tager ifølge Brinkmann og Tanggaard (2010) afsæt i to aspekter:

- Som erkendelsestradition og undersøgelsesfelt
- Som en naturlig fase i enhver forskningsproces.

Den kvalitative metode bruges til at undersøge meninger og værdier – forstået som menneskelig aktivitet, som tager afsæt i de menneskelige aktørers egne perspektiver og forståelser for den verden, de befinner sig i (Brinkmann & Tanggaard, 2010). Hvis det ved en opgave er mest relevant at arbejde kvalitativt – hvis for eksempel forskningsspørgsmålet fordrer det – så er dette klart at foretrække i stedet for inddragelse af unødige teorier og metoder, som ikke hjælper til besvarelse af forskningsspørgsmålet (Brinkmann & Tanggaard, 2010). Den kvalitative metode fordrer altså afsæt i forskningsspørgsmålet – her forstået som problemformuleringen – og lade denne være styrende for teori og empiri inddragelse.

I dette speciale forstår den menneskelige aktivitet som Brinkmann og Tanggaard henviser til som de to kandidaters retoriske angreb mod hinanden under de tre præsidentdebatter. At det netop er den menneskelige aktivitet, som undersøges kan også forudse en diskursanalytisk tilgang, grundet diskursanalysens fokus på det interpersonelle. Dette vil blive uddybet yderligere i afsnittet om diskurs i kapitel 3. Den kvalitative metode kommer også til udtryk i valget af empiri i specialet, da der arbejdes kvalitativt med de tre præsidentdebatter.

Induktiv metode

I specialet tages der afsæt i en induktiv metode for at besvare problemformuleringen. Den kvalitative tilgang fordrer, at der tages afsæt i en problemformulering, hvorefter der findes teori, som kan besvare en problemstilling. Den induktive tilgang ligger altså tæt op af den kvalitative metode.

Videnskabsteoretisk tilgang

I specialet tages der afsæt i en socialkonstruktivistisk forståelse. Det vil sige, at sproget bliver set som konstruerende for opfattelsen af virkeligheden. Den socialkonstruktivistiske tilgang bliver til tider også karakteriseret som socialkonstruktionisme, men som udgangspunkt dækker begreber over samme forståelse (Collin, 2003).

Inden for socialkonstruktivisme skelnes der mellem den epistemologiske og ontologiske retning. Ifølge den epistemologiske socialkonstruktivistiske retning findes der ikke en objektiv viden. Erkendelse afspejler ikke den virkelighed, den forsøger at beskrive, men derimod de sociale praksisser, den udspringer fra. Alt viden om fænomener og italesættelse heraf er altså påvirket af individets livsverden – altså afsenderens bevidste eller ubevidste værdisæt og interesser (Collin, 2003). Dette er relevant ved en debat, hvor der må antages at blive italesat bestemte fænomener eller handlinger på en bestemt måde. Den ontologiske socialkonstruktivismus hævder derimod, at den sociale virkelighed er konstrueret og socialt bundet til individers forforståelse, som altid vil virke tilbage på virkeligheden. (Collin, 2003). Et eksempel herpå kan være forståelsen af et bestemt fænomen, som italesættes på en bestemt måde, som skaber en bestemt forståelse af fænomenet og derved skaber en ny virkelighed om fænomenet.

Specialet vil tage afsæt i socialkonstruktivismens epistemologiske retning, hvor sociale strukturer og forståelser har betydning for den sociale virkelighed. Derudover bruges socialkonstruktivismus som ramme for at forstå de diskursive strategier, som anvendes i præsidentdebatterne.

I specialet vil fænomenet diskursive angreb blive undersøgt. Dette vil som nævnt ske ud fra et empirisk grundlag af de tre præsidentdebatter, som vil blive uddybet yderligere i kapitel 2: "TV-debatterne 2016". Nigel Edleys kritiske diskurspsykologi vil blive inddraget for at undersøge de diskursive strategier, som kommer til udtryk i de tre præsidentdebatter. Dette vil blive uddybet yderligere i kapitel 3.

Kapitel 2 – Politiske angreb

Dette kapitel vil uddybe og indkredse teorien om politiske angreb for at skabe en forståelse for begrebet. Der vil blive inddraget teori fra et bredt felt inden for politisk kommunikation, herunder negative kampagner, politiske angreb og politiske angrebsreklamer. I slutningen af afsnittet vil der følge en kort begrebsforståelse af diskursive politiske angreb, som de forstås i specialet. Afsnittet hjælper desuden til at belyse, at politiske angreb er et undersøgelsesfelt, som har stor interesse af forskere og er et felt, som fordrer mere forskning.

Politiske angreb foregår sandsynligvis i alle lande med politisk debat. For eksempel henviser noget litteratur til over 30 lande, hvor der er forsket i fænomenet (Nai & Walter, 2015). Politiske angreb er ofte ikke vellidte af politiske kommentatorer, journalister og offentligheden. Det kan antages, at politiske angreb endda er skadelige for demokratiet og samfundet, da det kan skabe politikerlede og mistro til afsenderen. Modsat kan det fremhæves, at negative angreb kan være med til at skabe opmærksomhed om et givent emne og kan bruges til at mobilisere offentligheden. (Nai & Walter, 2015)

Politiske angreb kommer til udtryk i forskellige sammenhænge i løbet af en kampagne. Der vil i følgende afsnit blive inddraget litteratur om såvel negative kampagner, angrebs-reklamer og diskursiv teori for at skabe en forståelse af det politiske angreb. Hensigten hermed er at fremme en forståelse af feltet og skabe overblik over litteratur inden for feltet. Efter introduktion til litteraturen vil der følge en begrebsdefinition for at definere, hvordan et diskursivt politisk angreb forstås i opgaven.

Tabel 1, udarbejdet af Jan Linnemann Nielsen.

Definition	Henvisning
"(...) we see the term negative campaigning to refer generally to that which "attacks the other candidate personally, the issues for which the other candidate stands, or the party of the other candidate"	(Skaperdas & Grofman, 1995, s. 49)
"(...) direct attack ads, which present aggressive negative information about	(Chou & Lien, 2011, s. 282)

the competitor and no information about the self, and are designed to draw attention to an opponent's weakness”	
” (...) there may be three types of negative political ads: (1) direct attack, (2) direct comparison and (3) implied comparison.”	(Coulter, 2008, s. 854)
”(...) negativity is any criticism leveled by one candidate against another during a campaign.”	(Geer, 2006, s. 23)
”negative advertising topics [...] categorized as either "political" or "personal." Political topics concerned political record, issue stands, and voting record. Personal topics concerned personal life, current or past marriage, criminal activities, family members, religion, medical history, and sex life.”	(Roddy & Garramone, 1988, s. 417)
”Criticism of the opponent, [versus] accolims (positive statements about the candidate) ... and defenses (refutations of attacks)”	(Nai & Walter, 2015, s. 43)
”negative campaigning as consisting of any criticism directed at one's opponent”	(Walter, 2012, s. 15)

Som det fremgår af de forskellige definitioner ligger differentieringen i betoningen i begreberne, men definitionernes kerneprincip har samme udgangspunkt: at politiske angreb henviser til kritik på en politisk modstanders på værdier, historie, karakter eller politisk ideologi. Ved en undersøgelse af brugen af politiske angreb ved det amerikanske senatsvalg fra 1988 – 1998 inddelte Lau og Pomper (2001) disse angreb i henholdsvis personbaseret og problembaseret angreb. Dog fandt de i undersøgelsen frem til, at denne differentiering ikke havde betydning for effekten af de politiske angreb (Lau & Pomper, 2001). Andre undersøgelser har derimod peget på, at denne differentiering netop har betydning for effekten af angrebene. Eksempelvis viser undersøgelser foretaget af Budesheim (1996), at effekten ved

det negative angreb hænger sammen med, hvorvidt angrebet er personbaseret eller problembaseret. At personbaserede angreb kan være særligt skadende for afsenderen i forhold til et problembaseret angreb. I denne opgave vil der blive differentieret mellem de to typer:

- Personbaseret angreb
- Politiske angreb

Ud fra dette kan vi opstille dette specialets definition på en politisk negativ kampagne:

- Kritik af en politisk modstanders politik eller person.

En række af definitionerne oplistet i tabel 1 forholder sig ikke til den evaluerende del af negative angreb, som omhandler effekten. Definitionerne i tabel 1 redegør for definitionen, men har en implicit forståelse af, hvorvidt den negative diskurs er unfair, illegitim eller skadende for demokratiet, i kontrast til at være fair, ærlig og styrkende for demokratiet. Dette kaldes den direkte dimension (Nai & Walter, 2015). Ved afsæt i den direkte dimension bliver den evaluerende del ofte afskrevet som empiriske problemer på trods af, at den evaluerende dimension ofte bliver brugt til at beskrive negative angreb af journalister, vælgere og politikere til offentligheden (Walter, 2012) (Nai & Walter, 2015).

Det kan tyde på, at der er forskellig forståelse af negative angreb fra et professionelt politisk synspunkt og fra offentlighedens synspunkt. Af nogle forskere er dette blevet fremhævet som grundlaget for, hvorfor resultater af negative angreb er så forskellige (Siegelman & Kugler, 2003). I denne opgave, hvor Hillary Clintons og Donald Trumps diskursive angreb undersøges, er fokus på at undersøge de diskursive angreb, som bliver brugt. Dette betyder også, at der tages afsæt i den direkte dimension; at den evaluerende del bliver set på baggrund af empirien og ikke inddrages som genstandsfelt for analysen. Dog kan ovenstående definition afhjælpe analysen i forhold til, hvor de diskursive angreb kommer til udtryk.

Nærværende kapitel har redegjort for, hvordan politiske angreb forstås i specialet og hvilke aspekter af begrebet, der vil blive inddraget senere i opgaven. Blandt andet kan forståelsen af det politiske angreb være behjælpelig i det analytiske arbejde med at identificere, hvor angreb

forekommer. I næste afsnit vil medieteori blive inddraget for en forståelse af, hvordan mediernes rolle har effekt på politik, politiske debatter og politikeren.

Kapitel 3 – Mediernes rolle

Mediernes offentlige rum

I dette kapitel vil der blive redegjort for mediernes rolle. Dette vil blive gjort med et indledende afsnit, hvor der redegøres for mediernes overordnede indvirkning på politik, og hvilken betydning medierne har, når politikeren skal sende et budskab til potentielle vælgere. Derefter følger et afsnit om de forskellige medietyper og hvordan disse spiller sammen. Slutteligt vil der blive inddraget to afsnit om henholdsvis sociale medier og præsidentdebatterne på tv, hvor tidligere undersøgelser om Hillary Clinton og Donald Trumps diskurs vil blive inddraget.

Det er centralt med en bevidsthed om medieperspektivet i forhold til den politiske kommunikation, da medierne kan siges at agere i det offentlige rum mellem offentligheden og politikerne. Altså hvor den demokratiske samtale foregår. Derudover inddrages begrebet medialiserede konflikter, hvor medierne opstiller konflikter mellem to parter. Dette vil blive uddybet i slutningen af nærværende kapitel, men skal fremhæves, da det kan være en kritik i forhold til at se mediebilledet som et offentligt rum.

Medialisering er en sociologisk teori, der handler om mediernes udvikling fra en relativ lille rolle frem til i dag, hvor de spiller en større rolle i vores samfund. Ifølge Hjarvard (2008) er medierne gået fra at have en afsenderorienteret tilgang til nu at have en modtagerorienteret rolle i samfundet (Hjarvard, 2008). Det er blandt andet grundet det konkurrenceprægede aspekt, der er en udvikling af brydningen på mediemonopolet. Tanken om medialisering som delvist styrende element kan desuden sættes i en politisk kontekst. Medierne har etableret sig som en selvstændig institution i samfundet samtidig med, at de indtager en integreret rolle i den politiske kontekst. Det betyder, at medierne i højere grad spiller en relevant rolle i forhold til kommunikationen mellem politikerne og offentlighedens meningsdannelse.

At medierne kan siges at have indtaget en styrende rolle i forhold til politikerne og offentligheden kombineret med konkurrenceaspektet mellem de forskellige medier, kan derved også blive styrende for politikernes kommunikation. Dette kommer blandt andet til udtryk i professionaliseringen af den politiske kommunikation (Bro, Jönsson, & Larsen, 2006). Men det kan også betyde, at politikerne bliver underlagt et konkurrenceaspekt i forhold til at nå at skabe interesse hos vælgerne. Her kan negative kommunikationsbudskaber være en metode til at opnå dette.

Hjarvards bog *The Dynamics of medialized conflicts* fra 2015 omhandler mediernes rolle i politiske processer og specielt politiske konflikter. Her fremhæver Hjarvard blandt andet *politiske institutioner* som en ramme for samfundsdiskussioner og de politiske beslutninger, der tages i samfundet (Eskjær, Hjarvard, & Mortensen, 2015). Den politiske institution er for eksempel styrende for normer og de ressourcer, der skal bruges og udmøntes. Der er flere mediestudier, hvor det er forsøgt at undersøge, hvordan medierne påvirker politiske konflikter (Elmelund-Præstekær & Svensson, 2013) (Schmidt, 2016). Det betyder, at politikere i højere grad end tidligere må forholde sig til og begå sig i en medieverden. Et budskab rammer nu ikke udelukkende den intenderede modtager, men der skal nu tages hensyn til *alle* dem, der har adgang til medierne. At modtageren af budskabet er blevet så bred en skare betyder, at det er blevet svært at tage udgangspunkt i demografiske data, når en politiker vil iscenesætte sig selv over for modtageren. Derfor er det endnu vigtigere for politikere at opbygge et fortolkningsrepertoire, der skaber resonans hos vælgerne. Da modtakerskaren er blevet så bred, betyder det, at det er svært for kandidater at målrette politiske holdninger mod vælgerne under tv-debatterne.

Ifølge Hjarvard kan medierne yderligere være med til at ændre de konflikter, der fremstilles. Dette kan blandt andet ske gennem medialiserede konflikter, hvor medierne vinkler historier med henblik på at opstille en konflikt mellem to parter. (Eskjær, Hjarvard, & Mortensen, 2015) Dette er et relativt nyt forskningsområde, men tager afsæt i, at de nye muligheder for interpersonel og institutionel interaktion i det offentlige medierum kan medføre uforudsete konsekvenser.

Mediernes rolle i forhold til politiske angreb er blandt andet blevet undersøgt af Elmelund-Præstekær og Svensson (2013), med afsæt i dansk folketingsvalg fra 1994 til 2011. Her fandt de frem til, at den negative politiske diskurs fra afsenderen (politikerne) gennem de forskellige valg ikke var bemærkelsesværdigt forstærket. Dog havde medierne skabt en forstærkning af den negative diskurs, hvilket betød, at modtagerne fik et billede af, at politikerne var begyndt at udtales sig mere og mere negativt (Elmelund-Præstekær & Svensson, 2013). Dette understøtter Hjarvards undersøgelser af, at negative politiske diskurser og angreb påvirkes og forstærkes gennem medierne. Yderligere kan her argumenteres for, at denne påvirkning fra medierne ikke blot rammer vælgerne, men også politikerne, da de derved i højere grad skal være opmærksom på, at deres mulige negative retorik ikke bliver forstærket i medierne, med

mindre det er en del af politikernes bevidste strategi. Modsat kan det også anvendes som en styrke af politikerne, hvis de netop ønsker at bruge negativ retorik om deres modkandidat.

De forskellige medietyper

Medierne tager forskellige former og inden for de seneste år ses en udvikling af forskellige medietyper. Blandt andet kan sociale medier som Twitter og Facebook fremhæves, hvor det også er muligt at tilgå nyheder og endda komme med sin egen mening omkring nyhederne, hvilket er langt sværere i de ældre medier som avis og TV. Især når det kommer til et emne som politik, spiller medierne en stor rolle, da politik ofte ikke bliver gengivet direkte fra politikeren til modtageren, men i stedet bliver gengivet gennem medierne. Samspillet mellem de ældre og nyere medier bliver derfor interessant, da det er vigtigt at være bevidst om, hvorvidt de forskellige medietyper afløser hinanden, modarbejder hinanden eller arbejder sammen. Chadwick, Dennis & Smith argumenterer for, at de forskellige typer medier tilsammen skaber et hybridt mediesystem, hvor medietyperne kan ses i hybrideksistens sammen (2016). De interagerer og udvikler sig sammen:

”The big story of our tumultuous times is not the simple displacement of older media by newer media in politics, but the interaction, adaptation, and coevolution of older and newer media logics” (Chadwick, Dennis, & Smith, 2016, s. 19)

Sociale medier, deres udvikling og impact ved præsidentvalget 2016

Inden for mediernes historie findes flere trin. Først så vi avisene, derefter radio, så tv og blandt andet transmitterede debatter. Derefter kom internettet, som startede med web 1.0, som tilbød muligheden for at læse information, men ikke interagere. Der var altså tale om envejs kommunikation. Efterfølgende kom web 2.0, hvor det nu blev muligt at interagere online. Nogle af de mest kendte udspring af web 2.0 er Facebook og Twitter, hvor brugerne imellem kan interagere. Web 2.0 muliggjorde også, at politikere kunne kommunikere deres budskab ud til vælgerne uden om de etablerede journalistiske medier, hvilket også betyder, at interessen for hvordan de her medier er blevet brugt fra politisk side har interesseret flere – se blandt andet Enli (2017), Andronicicu (2017), Negrine & Lilleker (2002).

Litteraturen inden for social media og politiske kampagner kan deles ind i tre områder. Det første område omhandler den historiske udvikling inden for brug af kampagner på sociale medier ved brug af blandt andet blogs, YouTube, Facebook og Twitter for at mobilisere vælgere

(Kreiss, 2016) (Stromer-Galley, 2014). Studierne inden for dette område fandt frem til, at blogs blev brugt allerede fra 2004 til politiske kampagner, men det var først Barack Obamas kampagne i 2008, der præsenterede den første social media valgkampagne (Stromer-Galley, 2014) (Kreiss, 2016). Det andet område handler om interaktionen med vælgere i politiske kampagner. Studier inden for dette område konkluderede, at politikere er modstræbende til at indgå i dialog med vælgere på sociale medier, og at kampagner på sociale medier hovedsageligt er en arena for politisk marketing (Lilleker, Koc-Michalska, Schweitzer, Jacunski, & Vedel, 2011) (Stromer-Galley, 2000). Det sidste område omhandler professionaliseringen af brugen af social media kampagner (Stromer-Galley, 2014) (Negrine & Lilleker, 2002) (Kreiss, 2016). Under det sidste område findes også Enli (2017), som undersøger Hillary Clinton og Donald Trumps brug af Twitter under præsidentvalget i 2016, hvor der konkluderes følgende punkter om kandidaternes brug af sociale media:

- De sociale medier blev primært brugt som et marketingsværktøj, og begge kandidater var modstræbende i forhold til at interagere med vælgere på sociale medier. Dette var generelt ønsket om at kontrollere det budskab, der blev kommunikeret på de sociale medier og ønsket om at promovere kandidaten på en bestemt måde, der overskyggede interessen i at indgå i en åben og oplyst offentlig debat.
- De sociale medier er under konstant udvikling og professionalismen i politisk kommunikation på sociale medier blev under kampagnerne udfordret af amatørisme. Hvor Hillary Clinton havde en professionel tilgang til de sociale medier, som mindede meget om de tidlige kampagner først af Demokraterne, så havde Donald Trump en tilgang, som virkede mere amatøragtig. Det er dog ikke til at sige, hvorvidt denne tilgang var en strategisk beslutning eller resultat af en spontan kandidat. Amatør-tilgangen betød dog, at Donald Trumps tweet fremstod mere autentiske og derved kunne udfordre de mere professionaliserede social media tilgange fra Hillary Clinton.
- Sluteligt havde de sociale medier en agenda-sættende indflydelse og blev i høj grad brugt til at konstruere og bibrænde de to kandidaters image, hvilket havde en stor indflydelse, da blandt andet mange tweets blev videreforsimlet og taget op i andre journalistiske medier. Uden Twitter kunne det have været svært for en kandidat som Donald Trump, som manglede den politiske erfaring og opbakning fra Republikanerne, at få opbakning mellem vælgerne.

(Enli, 2017)

Et eksempel på denne sameksistens og interaktion mellem de forskellige medietyper kan blandt andet findes ved præsidentdebatterne i USA. Debatterne bliver vist i tv med mange millioner seere, men på samme tid bliver emnerne, der inddrages under debatten, diskuteret på de sociale medier. Da tv-mediet ved debatter netop ligger til grund for de andre mediers interaktion, vil jeg i det næste afsnit komme ind på, hvilke karakteristika der gør sig gældende ved præsidentdebatterne på tv.

Tv-debatterne 2016

Siden 1960 da Kennedy og Nixon debatterede i den første tv-debat har millioner af mulige vælgere fulgt præsidentkandidaterne på tv. I 2016 havde de tre tv-debatter et gennemsnit på hele 73 millioner seere, mens den første tv-debat mellem Hillary Clinton og Donald Trump den 26. september satte ny rekord med 81 millioner seere. (Voth, 2016)

Tv-debatterne er som undersøgelsesfelt interessante af flere årsager. Blandt andet peger empiriske studier hos Gallup på, at 7 % af vælgere skifter mening fra uafklaret til hvilken kandidat, de vil stemme på, på baggrund af debatterne (Saad, 2008). Derudover var præsidentdebatterne i 2016 en meget vigtig faktor for 82 % af vælgernes beslutning (Voth, 2016). På baggrund af betydningen af præsidentdebatterne for vælgerne og hvor mange seere, der følger debatterne, er tv-debatterne en vigtig kommunikationsfaktor for kandidaterne. Præsidentvalget i 2016 differentierede sig fra tidligere debatter på følgende punkter (Voth, 2016):

1. Moderatere tog en aggressiv og deltagende rolle i debatterne
 - Ordstyrerne tog en mere aggressiv facts-tjekkende tilgang under debatterne end tidligere, blandt andet med hensigt om at modvirke Donald Trumps afbrydende stil.
2. Begge kandidater havde næsten lige meget taletid.
 - Donald Trump afbrød Hillary Clinton, mere end hun afbrød ham. Dog havde begge kandidater næsten lige meget taletid.
3. Et stort publikum så debatterne, og vælgerne indikerede, at deres beslutning blev influeret af tv-debatterne.
 - Det største antal seere nogensinde til en præsidentdebat fulgte debatten på tv. 73 millioner så i gennemsnit præsidentdebatterne og omkring 121 millioner vælgere stemte ved præsidentvalget.

I dette kapitel er givet en indføring i mediernes rolle i en politisk kontekst, herunder særligt under tv-debatterne i den amerikanske valgkamp i 2016. I næste kapitel ændres fokus fra medierne til præsidentkandidaternes fremtoning og retorik i valgkampen.

Kapitel 4 – Fremtoning ved præsidentvalg

Når en kandidat stiller op til valg, er der nogle diskursive funktioner, som vælgerne lægger vægt på, hvorfor kandidaterne bliver nødt til at afspejle disse funktioner. I dette kapitel redegøres kort for, hvordan kandidaterne bliver nødt til at fremstå overfor vælgerne. Dette vil blive gjort ud fra Trent, Friedenberg og Dentons (2011) kommunikative funktioner ved politiske kampagner. Dernæst følger et afsnit om tidlige undersøgelser af kandidaternes retorik.

Ved en kampagne er det vigtigt, at kandidaterne fremstår på en bestemt måde – for at få vælgernes stemme. Ifølge Trent, Friedenberg og Denton (2011) kaldes det demonstrating fitness for office. Det kan dreje sig om, at kandidaten skal demonstrere bestemte kvaliteter overfor vælgerne for at få stemmer. Alt afhængigt af hvor højt et embede kandidaten stræber efter, desto vigtigere er det, at de har bestemte kvaliteter. Et eksempel herpå er den tidlige præsident Barack Obama, der blev omtalt som havende en decideret præsidentiel udstråling (Trent, Friedenberg, & Denton, 2011).

”The electorate does not want elected officials who are viewed as dishonest, dull, unjust, immoral, corrupt, incompetent, or slick” (Trent, Friedenberg, & Denton, 2011, s. 29)

Det betyder, at kandidaterne i deres forsvar helst skal undgå at blive tillagt disse konnotationer af vælgerne. I forhold til kandidaternes forsvar kan det være udfordrende, da de bør tilbagevise angreb fra modkandidaten uden at blive opfattet som blandt andet uærlig eller inkompetent. Derudover er det også relevant for kandidaterne at afspejle bestemte værdier for at vinde vælgernes stemmer. Hvis det præsidentielle image brydes ned til, hvad kandidaterne skal afspejle, kan værdier som: ærlige, intelligente eller kompetente til at varetage jobbet, veltalende, medfølende og klar fremhæves (Trent, Friedenberg, & Denton, 2011). Det betyder, at kandidaterne skal fremstå ærlige og intelligente eller fremstå kompetente til at varetage jobbet samtidig med, at de ikke fremstår uærlig eller korrupt under angreb eller forsvar.

I dette afsnit er der blevet redegjort for, hvilke karakteristika kandidaterne skal leve op til ved et valg. I næste afsnit vil der blive redegjort for Donald Trump og Hillary Clintons diskursive karakteristika under præsidentkampagnen.

De to kandidaters retorik og stil under præsidentkampagnerne

Der er tidligere foretaget tekstnære og diskursanalytiske studier af de to kandidaters kommunikation i valgkampen. Studierne har dog ikke fokus på tv-debatterne, men blandt andet på kandidaternes retorik i taler under valgkampagnen. Med et fokus på tekstnær diskursanalyse af forskellige taler fra tidspunkter i kampagnerne, undersøger Vasile (2017), hvordan Donald Trump og Hillary Clinton udtrykker sig, og hvilken betydning deres kommunikation har.

Vasiles (2017) analyse bygger som nævnt på taler af de to kandidater, men de kan stadig give en indikation af kandidaternes retoriske strategi. Resultaterne af analysen indikerer, at Donald Trumps diskurs er mere polariseret end Hillary Clintons, og hans diskurs er mere negativt ladet end Hillary Clintons. Vasile (2017) opstiller desuden karakteristika for de to kandidaters retorik i talerne:

- Donald Trumps diskurskarakteristika er, at han bruger svagere positive konnotationer end Hillary Clinton. For eksempel: "something nice" frem for "really nice".
- I forhold til Hillary Clinton bruger Donald Trump sterkere negative konnotationer i sit sprog.
- Donald Trump lægger mere vægt på negativ mening i ordene end Hillary Clinton.
- Donald Trumps diskursive ordforråd er mindre end Hillary Clintons.
- Hillary Clintons diskurs fremstår mere uddybende og mere forsiktig i brugen af konnotationer end Donald Trump.

(Vasile, 2017)

Tidlige empiriske undersøgelser kan også give et indblik i, hvilken kommunikationsstil de to kandidater bruger under kampagnen. På baggrund af undersøgelser fundet i tv-debatter og interviews af de to præsidentkandidater opstiller Savoy (2017) diskursive træk:

- Donald Trump udtrykker sig generelt direkte, med korte sætninger med korte ord, hvor det samme udtryk bruges flere gange.
- Hillary Clinton foretrækker længere sætninger med et større ordforråd. Hun forsøger også, at dække flere områder.
- Donald Trumps retorik er delvist mere orienteret mod handling end Hillary Clinton,

da han bruger flere verber.

- Hillary Clinton bruger en mere deskriptiv retorik ved brug af blandt andet flere adjektiver og præpositioner end Donald Trump.

Ifølge Savoy (2017) får Donald Trumps stil og retorik ham til at fremstå som en stærkere, mere maskulin figur, der taler ligesom den generelle amerikaner og er let at forstå. Han har desuden en mere nationalistisk fremtoning end Hillary Clinton. Kandidaternes termer viser også lidt om deres stil. Hillary Clinton bruger flere ord, som beror på forståelse i forhold til Donald Trump, som fokuserer mere på gentagende udtryk og negativitet.

Savoys metodik i undersøgelserne tager afsæt i en meget tekstnær analyse, som er funderet i blandt andet sætningsopbygning og ordklasser for at undersøge de diskursive træk ved kandidaterne. I denne opgave tages der også afsæt i diskursive træk for at undersøge kandidaternes angrebsstrategi, men dette bliver gjort ud fra en anden diskursiv metodisk vinkel. I nærværende opgave er fokus på at undersøge, hvordan kandidaterne bruger sproget til at italesætte og positionere blandt andet den anden kandidat og politiske problemstillinger ud fra subjektpositioneringer og fortolkningsrepertoire. For en større forståelse af, hvordan diskurs bliver brugt i nærværende opgave, vil der i næste afsnit blive redegjort for det diskursive felt.

Kapitel 5 – Hvad er diskurs?

I dette kapitel vil der blive redejort for diskurs, herunder de diskursanalytiske traditioner. Dette indebærer en introduktion til kritisk diskursanalyse og sluteligt en introduktion til Nigel Edleys diskursive framework.

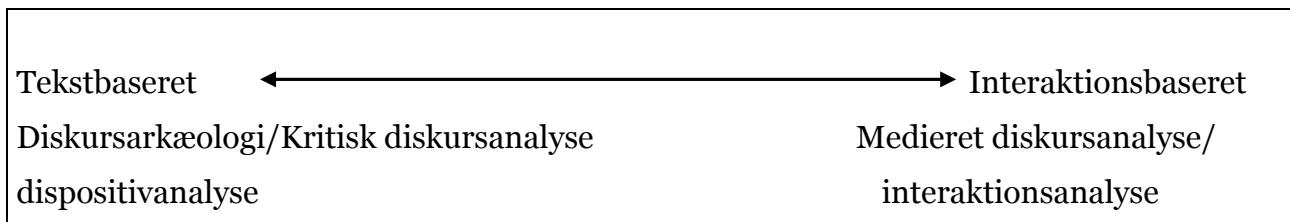
Diskurs og dialog er to begreber, som ligger tæt op ad hinanden. I det følgende kortlægges en grundlæggende forståelse af, hvordan de to begreber adskiller sig. Macdonnell (1987) diskuterer forskellen på de to begreber på baggrund af blandt andre Michel Foucault, Barry Hindess og Paul Hirst. Hun konkluderer, at dialog er det primære grundlag for diskurs; at alt tale og skrift er social og diskurs bruges til at undersøge, hvilke institutioner og sociale praksisser de udfolder sig i, og hvordan talen eller skriften positionerer dem, som taler eller der bliver talt til (MacDonell, 1987). Dialog kan altså forstås som tale eller teksten, hvor diskurs kan forstås som meningsdannelse med fokus på sproget, hvor der bliver skabt en acceptabel social virkelighed.

De fleste diskursanalytiske undersøgelser tager desuden afsæt i fire bestemte præmisser, som kendetegner diskursanalytiske tilgange (Jørgensen & Phillips, 1999):

1. *"En kritiske indstilling overfor selvfølgelig viden"* (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 13). Den første præmis indebærer en naturlig kritisk indstilling over for *selvfølgelig viden*. Herunder er det indforstået, at viden om vores verdensbillede som udgangspunkt aldrig kan forstås som objektiv. Viden om vores eget verdensbillede eller måder at forstå verden på er ikke en direkte afspejling af den verden, som findes, men nærmere et produkt af vores måder at kategorisere verden på (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 13).
2. *"Historisk og kulturel specificitet"* (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 14). Da mennesket er både historisk og kulturelt funderet, vil vores viden derfor også altid tage afsæt i dette. Individers verdensbillede er derved et produkt af den historie eller kultur, som det bliver født ind i. Det betyder også, at holdninger og viden er foranderlige og kan ændres over tid afhængigt af hvilken påvirkning, individet bliver utsat for.
3. *"Sammenhæng mellem viden og sociale processer"* (Jørgensen og Phillips, 1999, s. 14). Gennem sociale processer skaber og opretholder individer forståelsen af deres verdensbillede.
4. *"Sammenhæng mellem viden og social handling"* (Jørgensen & Phillips, 1999, s. 14).

Afhængigt af individets sociale verdensbillede bliver bestemte handlinger enten accepteret eller forkastet. Dette påvirker individets handlinger og interaktioner, som er accepteret på baggrund af en acceptabel social virkelighed.

Inden for diskursanalyse findes der forskellige traditioner, som bruges i deres respektive felt, hvorfor det også er blevet udbredt at tale om *diskurs* og *Diskurs* (Horsbøl og Raudaskoski, 2016). Forskellen på de to begreber er, at *diskurs* omhandler konkret betydningsdannelse i øjeblikket, hvor *Diskurs* omhandler det meningsunivers og de fortolkningsressourcer, som betydningsdannelsen trækker på og muliggøres af. Ud over at skelne mellem de to begreber, kan der også skelnes mellem diskursanalysernes genstandsfelt. Ifølge Horsbøl og Raudaskoski (2016) kan de to traditioner placeres på en akse bygget op om analysens datagrundlag, som det fremgår af nedenstående figur:

Tabel 2: Datagrundlag. Tekstbaseret vs. interaktionsbaseret (Horsbøl og Raudaskoski, 2016, s. 17)

Denne placering af diskursanalytiske traditioner og datagrundlag giver indsigt i, hvilken form for diskursanalytisk tilgang, der er hensigtsmæssig at bruge i hvilke sammenhænge. Da datagrundlaget i det nærværende speciale er tv-debat, hvor fokus er på de to kandidaters forsøg på at angribe og iscenesætte hinanden på en bestemt måde, er der valgt en interaktionsbaseret diskursanalyse, som vil blive uddybet yderligere i følgende afsnit.

Kritisk diskurpsykologi

Diskursanalyse tilbyder en række forskellige værktøjer til at beskrive strukturer og funktioner i sproget eller brugen af det og er i stor grad blevet påvirket af psykologien og sociologien som en metode til at undersøge interaktioner i stedet for isolerede sætninger. Inden for kritisk diskurpsykologi har diskursanalysen ofte været brugt som en bred sociologisk analyse med en lingvistisk metodologi. (MacDonell, 1987) Kritisk diskurpsykologi tager ofte afsæt i individets egen forståelse af verden i analysen, hvilket blandt andet kan ses i Margaret Wetherell og Jonathon Potter's *Mapping the Language of Racism* (1993) og Nigel Edleys *A Discursive Psychological Framework for Analyzing Men and Masculinities* (2014).

Nigel Edleys kritiske diskurspsykologi

Som analytisk værtøj vil Nigel Edleys diskursteori blive inddraget. Dette vil blive brugt til at tilgå teksterne – her forstået som Hillary Clintons og Donald Trumps udtalelser. Teorien vil efter introduktion blive sat i forhold til teori om retoriske politiske angreb. Diskursteorien vil tage afsæt i Nigel Edleys *Critical discursive psychology and the study of masculinity* (2001), hvor de tre begreber *fortolkningsrepertoirer*, *ideologiske dilemmaer* og *subjektpositioner* introduceres.

Subjektpositioner

Edley beskriver begrebet som subjekter, som fremgår i en tekst – skrevet eller talt – der er konstrueret af bestemte ideologier (Edley, 2001). Der kan altså være tale om subjekter, der opleves med en bestemt diskurs. Det skal dog fremhæves, at subjektivering kan forstås tvedelt, da det både kan være et subjekt, som er et produkt af en bestemt diskurs, men subjektet kan også være medskabende af den positionerende diskurs (Edley, 2001).

Subjektpositionering kan desuden både ske i en tekst, men også af den person, som læser teksten (Edley, 2001). I forhold til empirien kan positioneringen anvendes til at definere subjekterne, der inddrages i debatterne, men den kan også være anvendelig til at forstå læseren som et subjekt. Altså hvordan læseren positioneres af de negative angreb. Dette kan eksemplificeres ved, hvis et individ læser en kritisk tekst om en politiker, som bruger negative politiske angreb, kan det positionere læseren kritisk overfor politikeren. Afhængig af teksten vil det også kunne positionere læseren positivt stillet over for politikeren, hvis læseren føler, at den negative kampagne er berettiget. Det vil dog være svært at sige noget om læseren/subjektets endegyldige positionering, da dette er afhængigt af flere omkringliggende faktorer og værdier hos læseren. I denne opgave ligger det dog uden for rammerne af undersøgelsen, hvordan læseren faktisk positionerer sig, da fokus er på de to kandidater, og hvordan de positionerer hinanden.

Ved identificering af subjektpositioner er aktiv læsning og genlæsning af en tekst vigtigt, indtil det fremgår, hvordan subjektpositionen fremstilles (Edley, 2001). Det kan være udfordrende at konkretisere en analysefremgangsmåde, men Edley fremhæver dog to arbejdsspørgsmål, som kan anvendes: *Hvem* fremhæves i diskursen og *hvilket* lys sættes subjektet i (2001).

Subjektpositionerne vil i projektet være anvendelige til både at analysere politikernes brug af positionering i deres angreb og derved være med til at skabe en kobling mellem teorien og empirien.

Fortolkningsrepertoirer

Edley (2001) redegør for en begrebsliggørelse af fortolkningsrepertoirer, som bygger på Potter og Wetherells forståelse:

” [...] a lexicon or register of terms and metaphors drawn upon to characterize and evaluate actions and events” (Potter and Wetherell, 1987, s. 138) (Edley, 2001, s. 198)

Fortolkningsrepertoirer er altså lingvistiske midler, som kan bruges i sociale interaktioner og skaber en fælles social forståelse. Edley (2001) beskriver dem selv med diskurpsykologiske termer som byggesten, der bruges til at opbygge en samtale. Fortolkningsrepertoirer kan beskrives som allerede rekvirerede termer, eller som Edley beskriver *“that when people talk (or think) about things, they invariably do so in terms already provided for them by history”* (Edley, 2001, s. 198). At samtale er sammensætninger af tidligere erhvervede fortolkningsrepertoirer. I forhold til casen kan dette bruges til at forstå angrebet. Fortolkningsrepertoirer forstår altså som bestemte måder at snakke om et emne, som lægger sig op ad en generel forståelse. Hvis Hillary Clinton for eksempel siger, at det er godt, at Donald Trump ikke er præsident, da han vil være for ustabil, forsøger hun at positionere ham gennem fortolkningsrepertoirer; at Donald Trump tager hurtige, ikke gennemtænkte beslutninger, hvilket gør, at han ikke er passende til at være præsident.

Fortolkningsrepertoirer kan altså bruges i den tekstnære analytiske del af opgaven, hvor det kandidaternes lingvistiske brug bliver undersøgt. Dette skal yderligere bruges i den videre undersøgelse af de ideologiske dilemmaer, der bruges af kandidaterne.

Ideologiske dilemmaer

Edley (2001) fremsætter ideologier som værdier og overbevisninger i en bestemt kultur – som en slags generelt accepterede leveregler. Ideologierne er ofte modsætningsfyldte, men viser også, at der ikke findes generelle regler for en handling i en bestemt situation. Det kan ud fra denne forståelse også betyde, at holdninger ikke skabes spontant, men er et retorisk produkt af modsatrettet argumentation.

Det kan være svært at definere ideologiske dilemmaer konkret, og især når det kommer til analyse, fremhæver Edley (2001), at kortlægningen af dilemmaerne kan være svær at operationalisere. Han fremhæver, at der er store ligheder mellem ideologiske dilemmaer og fortolkningsrepertoirer, da begge er sproglige ressourcer, der danner grundlaget for social interaktion. (Edley, 2001) Han beskriver de to begreber som gensidigt afhængige:

“The different ways of talking about an object or an event do not necessarily arise spontaneously and independently, but develop together as opposing positions in an unfolding, historical, argumentative exchange” (Edley, 2001, s. 204)

Dette betyder også, at der ikke er en bestemt fremgangsmetode, når de ideologiske dilemmaer skal identificeres, men at det er vigtigt med et tæt kendskab til empirien, som analyseres (Edley, 2001). Han fremhæver eksempelvis i teksten *Critical discursive psychology and the study of masculinity* to ideologier om maskulinitet, at på den ene side bør mænd aktivt være der for deres familier, men på den anden side skal de også tjene penge, så familien kan have et godt liv. Her opstår der altså et ideologisk dilemma mellem arbejde og familieliv i modsatrettede idealer (Edley, 2001).

Ved negative politiske angreb kan der være tale om at to politikere har modsatrettede idealer, hvilket kan ligge til grund for at politikerne bruger retoriske angreb mod hinanden. Der kan altså være tale om, at hvis det er muligt at indikere, hvor der opstår modsatrettede ideologiske dilemmaer, vil dette kunne hjælpe til at forstå de politiske angreb, som aktørerne bruger.

Kapitel 6 – Opsamling

I de foregående kapitler er teori om politiske angreb, medieteori og diskursteori blevet gennemgået, inddraget og forsøgt operationaliseret ind i empiriens kontekst. I dette afsnit vil de teoretiske begreber bliver sat i forhold til den kommende analyse. De teoretiske begreber vil blive anvendt på følgende måde:

Nigel Edleys diskursteori, som blev uddybet i kapitel 5 vil blive inddraget som det overordnede analyseværktøj. Diskursteorien skal afhjælpe til at bryde analysen ned og undersøge, hvilke diskursive strategier, der bliver brugt.

For at identificere Hillary Clintons og Donald Trumps angreb vil begrebsdefinitionen fra kapitel 2 blive inddraget. I kapitel 2 differencieres der desuden mellem personlige og personbaserede angreb. Dette vil også indgå i analysen i forhold til, hvilken angrebstype, der gøres brug af.

De diskursive træk som blev beskrevet i kapitel 4 vil blive inddraget for at undersøge angrebstyperne og hvorvidt disse diskursive træk kan afhjælpe i forståelsen af, hvilken type angreb, der gøres brug af. Dette vil indgå i de løbende opsamlinger i analysen.

Generelt i analysen vil Nigel Edleys diskursteori være den styrende, hvorfor det også er disse begreber, som er mest fremtonede i analysen. Dog vil alle øvrige teorier blive inddraget løbende i opsamlingerne.

Kapitel 7 – Analyse

Analysen tager afsæt i tre tv-debatter, der blev vist i amerikansk tv henholdsvis den 26. september, 9. oktober og 19. oktober 2016. Analysen er opbygget, så de tre debatter analyseres kronologisk. Der er udvalgt to angreb fra hver debat. Efter hver delanalyse vil der følge en opsummering, hvor analysen holdes op mod det teoretiske aspekt fra første del af specialet. Analysen vil munde ud i en konklusion i kapitel fem på baggrund af problemstillingen og de opstillede undersørgsmål, hvor de forskellige delanalyser også vil blive holdt op imod hinanden.

Den første debat

Den første debat blev vist den 26. september 2016 og set af 84 millioner seere. Debatten fordelte sig på fem forskellige emner:

1. Job og økonomi
2. Trumps skat og Clintons E-mails
3. Race i Amerika
4. Sikkerhed i Amerika
5. Gensidig accept

På baggrund af gennemlæsning af transskriberingen er der til første del af analysen udvalgt emnet job og økonomi. Dette er gjort, da der under dette emne forekommer flere retoriske angreb. Anden del af første analyse tager afsæt i emnet Donald Trumps skat, hvor der også forekommer flere angreb mellem de to kandidater.

Job og økonomi

Den første del af analysen tager afsæt i bilag 1 s. 4 – 7. I afsnittet, hvor analysen begynder, diskuterer Donald Trump og Hillary Clinton, hvordan de skal skabe flere arbejdspladser i USA. Hillary Clinton argumenterer for, at der skal fokuseres på grøn energi og handelsaftaler med andre lande. I det første citat, der er inddraget, referer Donald Trump til, at Hillary Clinton først for nyligt er begyndt at tale om at sætte højere skat på handelsvarer. Han forsøger

desuden at vende et positivt tiltag fra Hillary Clinton til et angreb i det første citat:

TRUMP: "But in all fairness to Secretary Clinton, when she started talking about this, it was really very recently. She's been doing this for 30 years. And why hasn't she made the agreements better? The NAFTA agreement is defective. Just because of the tax and many other reasons, but just because of the fact..."

HOLT: "Let me interrupt just a moment, but..."

TRUMP: "Secretary Clinton and others, politicians, should have been doing this for years, not right now, because of the fact that we've created a movement. They should have been doing this for years. What's happened to our jobs and our country and our economy generally is -- look, we owe \$20 trillion. We cannot do it any longer, Lester."

Donald Trump forsøger her at skabe et fortolkningsrepertoire om, at Hillary Clinton har haft 30 år til at gøre noget ved økonomien i landet. Ved at han efterfølgende kobler hende sammen med andre politikere, skaber han en positionering af hende som én, der har haft masser tid til at gøre noget ved det og samtidig positionerer han sig selv som én, der ikke er en del af politikerne – 'the establishment'. Donald Trump omtaler desuden, at Hillary Clinton har gjort "*this*" i 30 år, men det står meget uklart, hvad han præcist henviser til. Hun forsøger i det følgende citat at forsvare sig og sin økonomiske plan, blandt andet ved til sidst at ændre dynamikken i samtalen til et angreb på Donald Trump igen.

CLINTON: They've looked at my plans and they've said, OK, if we can do this, and I intend to get it done, we will have 10 million more new jobs, because we will be making investments where we can grow the economy. Take clean energy. Some country is going to be the clean-energy superpower of the 21st century. Donald thinks that climate change is a hoax perpetrated by the Chinese. I think it's real.

TRUMP: "I did not. I did not. I do not say that."

CLINTON: "I think science is real."

TRUMP: "I do not say that."

CLINTON: "And I think it's important that we grip this and deal with it, both at home and abroad. And here's what we can do. We can deploy a half a billion more solar panels. We can have enough clean energy to power every home. We can build a new modern electric grid. That's a lot of jobs; that's a lot of new economic activity."

Hillary Clinton søger her at positionere Donald Trump som en, der ikke tror på videnskab. Hun laver en direkte positionering ved "*Donald thinks that climate change is a hoax [...]*" og laver derved et angreb på ham om, at han ikke tillægger videnskaben nogen værdi. Det kan være med til at positionere ham som en, der ikke decideret ikke tror på videnskaben. Som forsvar forsøger Donald Trump ikke at opbygge et nyt fortolkningsrepertoire, men forsøger derimod at lægge vægt på, at han ikke har sagt det. At han ikke starter på et nyt fortolkningsrepertoire, betyder at Hillary Clinton kan fortsætte sin talerunde. I stedet for at fortsætte angrebet mod Donald Trump begynder hun derimod at forklare, hvad hun vil gøre for at skabe jobs ved at fokusere på grøn energi. Efter sin talerunde giver ordstyreren ordet til Donald Trump, som får mulighed for at svare igen:

TRUMP: "She talks about solar panels. We invested in a solar company, our country. That was a disaster. They lost plenty of money on that one."

"Now, look, I'm a great believer in all forms of energy, but we're putting a lot of people out of work. Our energy policies are a disaster. Our country is losing so much in terms of energy, in terms of paying off our debt. You can't do what you're looking to do with \$20 trillion in debt."

"The Obama administration, from the time they've come in, is over 230 years' worth of debt, and he's topped it. He's doubled it in a course of almost eight years, seven-and-a-half years, to be semi-exact."

Donald Trump forsøger i sin talerunde at angribe sagen, som Hillary Clinton fremlægger. Gennem fortolkningsrepertoiret om, at solenergi ikke skaber arbejdspladser, men kun gæld, forsøger han at positionere sagen som en idé, der ikke skal gennemføres. Han fortsætter med at positionere Obama-administrationen (som Hillary også var en del af de første fire år og dermed delvis medansvarlig for), som en administration, der har skabt enorm gæld, og skaber et billede af, at det vil være negativt for landet at fortsætte på samme måde, hvorfor Hillary

Clinton ikke skal vælges. Han skaber efterfølgende en direkte positionering af Hillary Clinton som en del af det politiske hold, som har øget gælden uden at komme med løsninger:

TRUMP: "And, Hillary, I'd just ask you this. You've been doing this for 30 years. Why are you just thinking about these solutions right now? For 30 years, you've been doing it, and now you're just starting to think of solutions."

Han skaber igennem denne udtalelse også et fortolkningsrepertoire om, at Hillary Clinton har arbejdet med politik og forsøgt at skabe løsninger i 30 år, men uden succes. Det betyder også, at hun implicit kommer til at fremstå som en, der ikke er fit for office, da hun ikke kan skabe resultater. Grøn omstilling er altså et nyt emne, som Hillary Clinton bringer op, men Donald Trump taler om det, som om det var det samme som de sidste 30 år. Da Hillary Clinton forsøger at forsvare sig, vender Donald Trump taleturen til sig selv og fremstiller det som om, at han er blevet afbrudt:

CLINTON: "Well, actually..."

TRUMP: "I will bring -- excuse me. I will bring back jobs. You can't bring back jobs."

CLINTON: "Well, actually, I have thought about this quite a bit."

TRUMP: "Yeah, for 30 years."

I Donald Trumps udtalelse "*I will bring back jobs. You can't bring back jobs.*" fremsætter han et direkte angreb mod Hillary Clinton; at hun ikke kan skabe jobs. Ved at inddrage "*back*" skaber han en præsupposition om, at der ikke eksisterer arbejdspladser. Han får derved indirekte sat spørgsmålstege ved Hillary Clintons kapacitet som politiker, da han skaber et fortolkningsrepertoire om, at hun har haft 30 år til at skabe arbejdspladser, men at det ikke er lykkes hende. Hun forsøger at forsvare sig med, at hun har overvejet, hvilke muligheder der er for at skabe jobs, hvilket Donald Trump igen får ændret til et angreb ved at følge op med "*for 30 years*". Han underbygger altså igen fortolkningsrepertoiret om, at hun har haft 30 år til at gøre noget ved arbejdspladser, uden det er lykkes hende. Hun forsøger dog at forsvare sig igen:

CLINTON: "And I have -- well, not quite that long. I think my husband did a pretty good job

in the 1990s. I think a lot about what worked and how we can make it work again..."

Hun skifter her strategi og lægger vægt på, hvad hendes mand gjorde i 90'erne. Ved at inddrage "*how we can make it work again*" kan der være tale om, at hun associerer sig med historien og går ind på Donald Trumps præmis om, at hun har siddet lang tid med projektet. Det er også en positionering, som Donald Trump forsøger at skabe om hende – at hendes mand, og implicit hende selv, var skyld i den dårligste aftale for USA nogensinde:

TRUMP: "Well, he approved NAFTA..."

CLINTON: "... million new jobs, a balanced budget..."

TRUMP: "He approved NAFTA, which is the single worst trade deal ever approved in this country."

CLINTON: "Incomes went up for everybody. Manufacturing jobs went up also in the 1990s, if we're actually going to look at the facts."

Efter Hillary Clinton har associeret sig med historien, søger hun at redegøre for, hvilke positive ting, der har virket tidligere ved at inddrage sin mands tidligere politik. Donald Trump fremstiller her påstanden om, at Bill Clinton skabte NAFTA, som var det den dårligste aftale, der nogensinde er skabt for USA. Hillary Clinton forsøger derimod at skabe et fortolkningsrepertoire om, at aftalen skabte arbejdspladser og et balanceret budget. Hun går ikke ind og laver et forsvar på hans angreb, men forsøger derimod at skabe et modstridende fortolkningsrepertoire i forhold til Donald Trumps. Hun lykkes også med at beholde taleturen:

CLINTON: " When I was in the Senate, I had a number of trade deals that came before me, and I held them all to the same test. Will they create jobs in America? Will they raise incomes in America? And are they good for our national security? Some of them I voted for. The biggest one, a multinational one known as CAFTA, I voted against. And because I hold the same standards as I look at all of these trade deals."

[...]

CLINTON: "When I was secretary of state, we actually increased American exports globally 30 percent. We increased them to China 50 percent. So I know how to really work to get new jobs and to get exports that helped to create more new jobs."

Ovenstående citater er en del af samme talerunde af Hillary Clinton. Det er interessant, at hun flere gange positionerer sig selv som henholdsvis *secretary of state* og *in the senate*, hvorved hun netop får positioneret sig som en del af det politiske hold. Ved at positionere sig på denne måde og redegøre for, hvad hun har gjort for at skabe arbejdspladser som politiker, går hun igen ind på Donald Trumps præmis om, at hun i mange år har haft mulighed for at kunne gøre noget for at skabe arbejdspladser. Hun fjerner desuden fokus fra, hvad hendes mand tidligere har gjort og søger at positionere sig selv som én, der kan skabe arbejdspladser og er fit for office. Det kan ses som et forsøg på at forsvare sig over for Donald Trumps angreb, som fortsætter efter hendes talerunde:

TRUMP: "But you haven't done it in 30 years or 26 years or any number you want to..."

CLINTON: "Well, I've been a senator, Donald..."

TRUMP: "You haven't done it. You haven't done it."

CLINTON: "And I have been a secretary of state..."

TRUMP: "Excuse me."

CLINTON: "And I have done a lot..."

Efter at Hillary Clintons forsvar, hvor hun skaber et fortolkningsrepertoire om, at hun er god til at skabe arbejdspladser og nøgtern i sin udvælgelse af handelsaftaler, forsøger Donald Trump igen at angribe hendes forsvar om, at hun har været god som politiker i 30 år. Hillary Clinton forsøger imens at styrke sin positionering med, at hun har været senator og *secretary of state*. Han går efterfølgende over til at angribe hendes mand igen og skabe et fortolkningsrepertoire om, at NAFTA er den dårligste aftale nogensinde:

TRUMP: "Your husband signed NAFTA, which was one of the worst things that ever happened

to the manufacturing industry.”

CLINTON: ”Well, that's your opinion. That is your opinion.”

Hillary Clinton forsøger her at skabe et fortolkningsrepertoire, om at det er Donald Trumps holdning og derved implicit, at det ikke er fakta. Efterfølgende forsøger han at gentage sin positionering af, at NAFTA er den dårligste aftale nogensinde og positionere en kommende handelsaftale på samme måde:

TRUMP: ”And now you want to approve Trans-Pacific Partnership. You were totally in favor of it. Then you heard what I was saying, how bad it is, and you said, I can't win that debate. But you know that if you did win, you would approve that, and that will be almost as bad as NAFTA. Nothing will ever top NAFTA.”

Opsummering

Donald Trump angriber Hillary Clintons håndtering af handelsaftaler og derved implicit også, hvor god hun er til at skabe arbejdspladser. Det er med til at skabe et fortolkningsrepertoire om, at hun ikke er en god til politisk håndtering, hvorfor hun også bliver positioneret som en, der ikke er fit for office. Som det fremgår af kapitel 4 om kandidaternes fremtoning, er det vigtigt, at de ikke fremstår inkompetente. Det virker dog til, at Donald Trump bruger en gennemgående strategi, hvor han netop forsøger at få Hillary Clinton til at fremstå sådan. Det gør han desuden også ved at positionere hende som en politiker, der har siddet de sidste 30 år, men ikke har gjort noget for at skabe flere arbejdspladser i USA. Som det også fremgår af kapitel 4 i afsnittet om Hillary Clinton og Donald Trumps retorik og stil under valgkampen, fandt Vasile (2017) frem til, at Hillary Clinton er mere påpasselig i sin brug af konnotationer. Dette er også en tendens, der går igen i den foregående analyse. Donald Trump bruger mange konnotationer mellem Hillary Clintons sidste 30 år som politiker, hendes mands underskrivning af NAFTA-aftalen, som han skaber et meget negativt fortolkningsrepertoire om, og generelt Hillary Clintons evne til at skabe arbejdspladser. Det kan medvirke til, at når en potentiel vælger hører om en ting, for eksempel Hillary Clintons sidste 30 år som politiker, så skaber det konnotationer til, at hun har været en inkompetent politiker, som ikke har lykkes med sine politiske opgaver.

Hillary Clinton forsøger at forsvare sig i den ovenstående analyse ved blandt andet at fremstille

en positionering af Donald Trump som en, der ikke tror på videnskab. Dette er også et angreb på Donald Trumps fitness for office, da hun fremstiller ham som en, der er inkompetent. Det er interessant, at hun holder sig inden for samme strategi, som Donald Trump har angrebet hende med. Hun kunne også have angrebet hans fitness for office ved at fremstille ham som for eksempel uærlig eller korrupt. I sit forsvar fokuserer Hillary Clinton også på at positionere sig selv som en, der netop ikke er inkompetent som politiker. Hun taler om sine sidste mange år som politiker, hvorved hun går ind på Donald Trumps præmis. Hillary fremhæver selv sin politiske erfaring, hvilket kan være en bevidst strategi fra hendes side. Samtidig forsøger Trump at skabe et fortolkningsrepertoire om, at Hillary ikke er lykkes med noget i de 30 år, hun har været med – og hun er en del af ’the establishment’, som ikke er lykkes. Lykkes Trump med at skabe dette fortolkningsrepertoire, kan det betyde, at Hillarys stærke kort – erfaring, vendes som en ulempe mod hende i stedet.

Det næste afsnit i analysen vil fokusere på angreb, som kommer under emnet om Donald Trumps skat. Dette forekommer efter emnet om Job og økonomi, som det foregående afsnit tog afsæt i. Det følgende vil tage afsæt i bilag 1, side 14 – 17. I det følgende afsnit er det Hillary Clinton, som starter med at angribe Donald Trump.

Trumps skat

Den følgende analyse tager afsæt næsten halvvejs inde i debatten, hvor emnet er Donald Trumps skatteindberetning og Hillary Clintons E-mails. Analysen tager afsæt i bilag 1 side 14 – 17, som er udvalgt, da der netop forekommer flere angreb mellem de to kandidater. I det følgende afsnit har Donald Trump argumenteret for, at han vil frigive sine skatteoplysninger, hvis Hillary Clinton frigiver sine E-mails.

CLINTON: "Well, I think you've seen another example of bait-and- switch here. For 40 years, everyone running for president has released their tax returns. You can go and see nearly, I think, 39, 40 years of our tax returns, but everyone has done it. We know the IRS has made clear there is no prohibition on releasing it when you're under audit. So you've got to ask yourself, why won't he release his tax returns? And I think there may be a couple of reasons. First, maybe he's not as rich as he says he is. Second, maybe he's not as charitable as he claims to be. Third, we don't know all of his business dealings, but we have been told through investigative reporting that he owes about \$650 million to Wall Street and foreign banks. Or maybe he doesn't want the American people, all of you watching tonight, to know that he's paid nothing in federal taxes, because the only years that anybody's ever seen were a couple of years when he had to turn them over to state authorities when he was trying to get a casino license, and they showed he didn't pay any federal income tax."

Hillary Clinton forsøger her at skabe et fortolkningsrepertoire om, at Donald Trump ikke vil frigive sine skattepapirer, da han skjuler noget. Han har tidligere forsøgt at bruge sin virksomhed som hjemmel for, at han netop er fit for office, hvilket er det fortolkningsrepertoire, som Hillary Clinton angriber her. Hun forsøger yderligere at positionere ham som en, der ikke betaler skat og skylder penge. Derved angriber hun hans fitness for office, da hun indirekte stiller spørgsmålstejn ved, om han vil kunne styre landets økonomi, når han ikke kan styre økonomien i sin egen virksomhed. Hun forsøger at underbygge fortolkningsrepertoiret om, at han ikke er ærlig omkring sin økonomi ved at fremhæve, at stort set alle tidligere præsidentkandidater har fremlagt deres økonomiske papirer. Hun laver yderligere en subjektpositionering af ham over for det amerikanske skattesystem, hvorfra det er blevet udtalt, at Trump gerne må fremlægge sine papirer, hvorved hun tillægger mere hjemmel til sin argumentation. Debatten fortsætter med Donald Trump,

som søger at skabe en positionering af sig selv som smart ved ikke at have betalt skat. Efterfølgende forstætter Hillary Clinton sit angreb:

TRUMP: "That makes me smart."

CLINTON: "So if he's paid zero, that means zero for troops, zero for vets, zero for schools or health. And I think probably he's not all that enthusiastic about having the rest of our country see what the real reasons are, because it must be something really important, even terrible, that he's trying to hide."

Hillary Clinton søger her at underbygge sit fortolkningsrepertoire om, at når Donald Trump ikke vil fremlægge sine skattepapirer, så er det fordi, han skjuler noget *terrible*, hvorved hun for skabt en positionering af, at han ikke er ærlig og derved heller ikke fit for office. Det forsøger hun yderligere at underbygge ved, at han skylder borgerne i USA svar omkring de ting, han skjuler. Hun kommer efterfølgende direkte ind på, at det er usikkert for landet, hvis han ikke fremlægger sine økonomiske papirer.

[...]

CLINTON: "We'll keep guessing at what it might be that he's hiding. But I think the question is, were he ever to get near the White House, what would be those conflicts? Who does he owe money to? Well, he owes you the answers to that, and he should provide them."

Ved at stille spørgsmål ved hvem han skylder penge, får hun yderligere underbygget positioneringen af Donald Trump som en, der ikke er fit for office, da der er mulighed for, at han skylder folk tjenester, hvis han bliver valgt. Det vil også betyde, at han muligvis ikke vil kunne agere på en måde, som tjener landet på den bedste måde, da han muligvis vil skulle tage hensyn til folk, som han skylder. Det hele opsummeres i fortolkningsrepertoiret om, at han skylder de amerikanske borgere at være ærlige og skylder dem et svar.

Donald Trump forsøger at forsvare sig med et fortolkningsrepertoire om, at politikerne har skabt en nation med gæld. Han søger at positionere Hillary Clinton i gruppen af politikere, som er skyldige, hvilket kan ses i nedenstående citat.

TRUMP: "And it's really a shame. And it's politicians like Secretary Clinton that have caused this problem. Our country has tremendous problems. We're a debtor nation. We're a serious debtor nation. And we have a country that needs new roads, new tunnels, new bridges, new airports, new schools, new hospitals. And we don't have the money, because it's been squandered on so many of your ideas."

HOLT: "We'll let you respond and we'll move on to the next segment."

CLINTON: "And maybe because you haven't paid any federal income tax for a lot of years. And the other thing I think is important..."

Det lykkes dog Hillary Clinton at bruge sit fortolkningsrepertoire fra tidligere til at forsvere sig. Da hun allerede har opbygget fortolkningsrepertoiret om, at han ikke har betalt skat, hvilket har betydning for samfundet, kan hun hurtigt inddrage det som et forsvar. Det lykkes hende derved at ændre dynamikken fra et angreb på hende til et angreb på Donald Trump.

TRUMP: "It would be squandered, too, believe me."

CLINTON: "... is if your -- if your main claim to be president of the United States is your business, then I think we should talk about that. You know, your campaign manager said that you built a lot of businesses on the backs of little guys.

And, indeed, I have met a lot of the people who were stiffed by you and your businesses, Donald. I've met dishwashers, painters, architects, glass installers, marble installers, drapery installers, like my dad was, who you refused to pay when they finished the work that you asked them to do."

I ovenstående citat inddrager hun en direkte sammenligning mellem Donald Trumps håndtering af sin virksomhed og hans fitness for office. Med udtalelsen får hun skabt en positionering af Donald Trump som en, der udnytter den almindelige amerikaner. Da hun tidligere talte om, at han ikke ville offentliggøre sine skattepapirer, skabte hun en indirekte sammenligning af, at det kan være fordi, han ikke var økonomisk ansvarlig. Det fortolkningsrepertoire underbygger hun yderligere i næste udtalelse, hvor hun direkte fremhæver, at han er gået bankerot seks gange og derfor netop ikke er økonomisk ansvarlig i sin håndtering af sin virksomhed. Det er desuden interessant, at Hillary Clinton inddrager

"drapery installers, like my dad was", hvor hun forsøger at positionere sig selv som en del af folket, da hun kommer fra en arbejderfamilie.

CLINTON: "And when we talk about your business, you've taken business bankruptcy six times. There are a lot of great businesspeople that have never taken bankruptcy once. You call yourself the King of Debt. You talk about leverage. You even at one time suggested that you would try to negotiate down the national debt of the United States."

TRUMP: "Wrong. Wrong."

I stedet for at forsøre sig med et fortolkningsrepertoire eller en positionering af selve den sag, som Hillary Clinton angriber, forsvarer Donald Trump sig med, at det, hun siger, er forkert. Da han ikke forsøger yderligere at skabe et fortolkningsrepertoire, giver det hende mulighed for at understrege sit fortolkningsrepertoire en sidste gang, hvilket yderligere understreger, at Donald Trump ikke er fit for office:

CLINTON: "Well, sometimes there's not a direct transfer of skills from business to government, but sometimes what happened in business would be really bad for government."

Opsummering

Overordnet set forsøger Hillary Clinton at positionere Donald Trump som en, der ikke er økonomisk ansvarlig i sin virksomhed, hvorfor han heller ikke vil være det som præsident. Hun starter ud med mange indirekte henvisninger mellem hans håndtering af skat og hans evne til at styre en virksomhed, men løbende begynder konnotationerne at fremstå mere klart. Hillary Clinton forsøger altså at angribe Donald Trumps fitness for office ved at fremstille ham uretfærdig og uærlig, som kendes fra Trent, Friedenberg og Denton (2011). Donald Trump forsøger at forsøre sig med et angreb om, at politikerne har skabt en nation med gæld, og at Hillary Clinton er en del af de politikere. Da Hillary Clinton allerede har opbygget en positionering af Donald Trump som en, der ikke er økonomisk ansvarlig, giver det hende mulighed for at ændre dynamikken, så det igen bliver et angreb på ham. Ud over sin positionering af Donald Trump som økonomisk uansvarlig forsøger hun gennem fortolkningsrepertoire om, at han skjuler oplysninger for det amerikanske folk at positionere ham som en, der ikke er fit for office ved at fremstille ham som næsten korrupt, da han ikke betaler skat. Det er desuden interessant, at Hillary Clinton forsøger at positionere sig som en,

der kommer fra en arbejderfamilie, hvilket kan være et forsvar mod Donald Trumps konstante positionering af hende som en inkompetent politiker, der har været med til at skabe gæld i USA. I den foregående analyse forsøger Hillary Clinton også at skabe konnotationer mellem, at Donald Trump ikke har betalt skat og blandt andet dårligere skoler og udstyr til soldater. Dette kan have den betydning, at en potentiel vælger vil forbinde Donald Trumps skat og blandt andet dårligere skoler, hvilket kan være med til at fremstille Donald Trump negativt.

Anden præsidentdebat

Den anden tv-debat blev vist d. 9 oktober. 66.5 millioner seere fulgte med i debatten.

Ved gennemlæsning af transskriptionen er angreb i afsnittet om Donald Trumps optagelser og Hillary Clintons E-mails, udvalgt som grundlag for den kommende analyse. I alt forekommer følgende emner i debatten:

1. Optagelser af Donald Trump og Hillary Clintons E-mails
2. Obamacare
3. Islamofobi og flygtninge
4. Krigen i Syrien
5. Skat
6. Lederskab
7. Andet

Den sidste kategori ”andet” omhandler emner, som ikke fik så meget tid under debatten.

Blandt andet et afsnit hvor de to kandidater skal nævne en ting, de respekterer ved deres modkandidat.

I næste analyseafsnit vil ”Optagelser af Donald Trump og Hillary Clintons E-mails” blive analyseret for at undersøge, hvordan angrebene har udfoldet sig, og hvilken strategi de to kandidater har brugt i deres angreb.

Optakt til anden tv-debat – optagelse af Donald Trump

Den 7. oktober 2016 under præsidentvalget bragte Washington Post en video fra 2005 og en artikel, hvor Donald Trump og den amerikanske tv-vært Billy Bush taler nedladende om kvinder. Donald Trump udtalte blandt andet:

“I've got to use some Tic Tacs, just in case I start kissing her. You know I'm automatically attracted to beautiful — I just start kissing them. It's like a magnet. Just kiss. I don't even wait.”

“And when you're a star, they let you do it. You can do anything.”

“Grab them by the p---y. You can do anything.”

(Fahrenthold, 2016)

Artiklen blev bragt to dage før den anden præsidentdebat. Inden debatten gav Donald Trump en officiel udtalelse, hvor han undskyldte for videoens indhold, men lagde vægt på, at Bill Clinton tidligere havde udtalt endnu værre ting. (Johnston, 2016) Udtalelsen var skyld i, at flere republikanere trak deres støtte til Donald Trump og krævede, at han trak sig som kandidat, ligesom flere kvinder efterfølgende beskyldte ham for seksuelt overgreb.

Optagelser af Donald Trump

Nedenstående analyse af Hillary Clintons angreb tager afsæt i bilag 2, transskribering af tv-debatten, side 2-5.

Det er den ordstyrrende journalist ved debatten, der indleder drøftelserne af de ovenstående beskrevet optagelserne af Donald Trump:

Cooper: "You described kissing women without consent, grabbing their genitals. That is sexual assault. You bragged that you have sexually assaulted women. Do you understand that?".

Trump: "No I didn't say that at all"

I sit forsvar mod journalistens spørgsmål forsøger Donald Trump at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at tilskuerne ikke har forstået, hvad der bliver sagt på optagelserne. Udover det direkte forsvar med "*I didn't say that at all*" uddyber han også med "*I don't think you understood what was said.*" og henviser til, at det er "*locker room talk*". Underforstået at der i omklædningsrum måske prales eller smøres tykt på, eller siges noget, der ikke helt er sandt. På trods af at han forholder sig direkte til anklagen og benægter at have gjort det, understreger han dog, at han har undskyldt overfor både sin familie og det amerikanske folk. Han forsøger ikke yderligere at undskynde for udtalelsen, men forsøger derimod at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at det er "*locker room talk*". Hver gang han omtaler udtalelsen som "*locker room talk*" følger han hurtigt efter med udtalelser om ISIS:

Trump "But this is locker room talk. You know, when we have a world where you have ISIS chopping off heads, where you have them, frankly drowning people in steel cages, where you have wars and horrible, horrible sights all over and you have so many bad things happening, this is like medieval times."

Dette er interessant, da det umiddelbart virker som to usammenhængende sager. Men ved at være konsistent i sin opfølging omkring ISIS skaber han en subjektpositionering, hvor han stiller anklagen om "*locker room talk*" over for ISIS. Ved at opstille denne subjektpositionering så konsekvent kan det være et forsøg på at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at hans egen

krænkende udtalelse ikke er relevant i forhold til de problemer, ISIS skaber. Da han konstant gentager ISIS, efter han har omtalt sin krænkende udtalelse, skaber han også en kobling imellem de to.

Donald Trump forsøger også at tale udenom i sit forsvar:

Cooper: "For the record, are you saying that what you said on the bus 11 years ago, that you did not actually kiss women without consent or grope women without consent?" –

Trump: "I have great respect for women. Nobody has more respect for women than I do" –

Cooper: "So for the record, you're saying you never did that?" –

Trump: "Frankly, you hear these things. They are said. And I was embarrassed by it. But I have respect for women–"

Cooper: "Have you ever done those things?"

Trump "- And they have respect for me. And I will tell you, no I have not. And I will tell you, that I'm going to make our country safe and we're going to have borders which we don't have now."

Det interessante er, at når Donald Trump forsøger, at tale uden om spørgsmålene fra journalisten, bliver han ved med at blive afbrudt. Først når han svarer direkte og igen følger op med udtalelse om, at han vil gøre landet sikkert igen, lader journalisten være med at afbryde. Han forsøger at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at han har stor respekt for kvinder, og de har stor respekt for ham. Det er dog interessant, at han i den sidste udtalelse begynder på et nyt fortolkningsrepertoire om, at han vil gøre landet sikkert og derved forsøger at ændre fokus for samtalen.

Clinton: "He was not fit to be president"

Clinton: "You know, with prior Republican nominees for president, I disagreed with them on politics, policies, principles, but I never questioned their fitness to serve. Donald Trump is

different. I said starting back in June that he was not fit to be president and commander in chief.”

Hillary Clinton kommer her med et direkte angreb på Donald Trumps fitness to serve. Det interessante er her, ligesom Trent, Friedenberg & Denton (2011) nævner, at det er vigtigt at være fit for office, og jo højere et kontor desto vigtigere er det at fremstå på en bestemt måde. Hun forsøger at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at det ikke blot er hans politik eller principper, men at han er direkte ”*not fit to be president*”, dog uden at klarificere direkte, hvad der gør ham unfit.

Clinton: ”This is who Donald Trump is”

Clinton: ”What we all saw and heard on Friday was Donald talking about women, what he thinks about women, what he does to women, and he has said that the video doesn’t represent who he is. But I think it’s clear to anyone who heard it, that it represents exactly who he is.”

Efter sit direkte angreb på Donald Trumps fitness to serve, går Hillary Clinton til angreb på hans væremåde overfor kvinder. Ved at lave en kobling mellem, hvordan han udtaler sig på videoen, og hvordan han er som person, forsøger Hillary Clinton at skabe en subjektpositionering af Donald Trump som ”*slick*” og ”*imoral*”. Hun forsøger flere gange i løbet af taleturen at skabe et fortolkningsrepertoire om, at han er slick og immoral. Ved at gentage sætningen ”*this is who Donald Trump is*” og koble det med hans nedgørende handlinger over for kvinder, forsøger hun at skabe et fortolkningsrepertoire om, hvem Donald Trump er som person.

Clinton: ”But it’s not only women and it’s not only this video that raises questions about his fitness to be our president. Because he has also targeted immigrants, African-Americans, Latinos, people with disabilities, POWs, Muslims and so many others. So this is who Donald Trump is.”

Hun forsøger her at lave en kobling mellem, at Donald Trump ikke kun er nedgørende overfor kvinder, men også overfor mange andre befolkningsgrupper. Igen bruger hun ”*this is who Donald Trump is*.”. Det er igen subjektpositioneringen om, at Donald Trump er nedgørende og derfor ikke er fit to serve.

Opsummering

Afsnittet om Donald Trumps optagelser kan deles op i to overkategorier. ”Forsvar” og ”Angreb”. Da det er journalisten, som begynder med at komme ind på emnet, lægger Donald Trump ud med et forsvar. Han forsøger at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at hans tidligere udtalelse var ’locker room talk’, hvorefter han skaber et fortolkningsrepertoire af, at sagen om locker room talk ikke er vigtig i det store billede i forhold til for eksempel ISIS.

Det interessante er også, at Donald Trump på et tidspunkt forsøger at lade være med at svare direkte på spørgsmålene fra journalisten og forsøger derimod at tale positivt om sine egne værdier. Da han gør det, bliver journalisten ved med at afbryde ham og stille spørgsmålet igen. Dette indebærer, at Donald Trump svarer på spørgsmålet og laver en opfølgning med, at han vil gøre landet sikker igen. Denne dynamik minder meget om den, han tidligere har brugt, hvor han skaber en positionering af anklagen over for ISIS, hvor han nu i stedet skaber en positionering af anklagen overfor, hvad han vil gøre for landet. Da han skifter strategi i sit forsvar resulterer det også i, at journalisten stopper med at afbryde ham, og han får lov til at tale ud. Efter Hillary Clinton har angrebet ham, fortsætter han med strategien om at underbygge fortolkningsrepertoiret om ”locker room talk”, hvorefter han følger op med en positionering. Denne gang bruger han dog positioneringen til at angribe Hillary Clintons mand, hvorved han ændrer dynamikken fra at være et forsvar til at være et angreb. Det betyder, at hvis positioneringen accepteres af journalisten og tilhørerne, er det ikke længere Donald Trump, som er i forsvarsposition, men derimod Hillary Clinton.

Hillary Clintons angreb er interessant, da hun starter ud med et direkte angreb på Donald Trumps fitness for office, hvor hun udtaler, at han ikke er fit to serve. Det kan dog være svært for vælgerne og tilhører at forstå, hvad der præcist skal til, før man er fit to serve, som Trent, Friedenberg og Denton (2011) er inde på. De nævner, at vælgerne ikke vil have en kandidat med bestemte værdier, men at disse værdier er nogen, der kan tillægges den anden kandidat, hvilket resulterer i, at kandidaten bliver opfattet som unfit to serve. Hun går videre til at angribe hans person ved at skabe et fortolkningsrepertoire om, at han er nedgørende overfor kvinder, muslimer og andre befolkningsgrupper, hvormed hun netop tillægger ham værdier som *slick* eller *immoral*. Løbende forsøger hun, at skabe en positionering af Donald Trump

som person ved udtalelsen ”This is who Donald Trump is”, som følges af udtalelser om, at han er nedgørende.

Hillary Clintons E-mails

Den følgende analyse tager afsæt i side 6 – 7 i transskriberingen, bilag 2. Emnet handler om Hillary Clintons håndtering af E-mails. Inden nedenstående udtalelse har Donald Trump flere gange omtalt, at Hillary Clinton har slettet 33.000 E-mails, og hun efterfølgende blev stævnet, men ikke har gjort noget for at hjælpe FBI i sagen.

Clinton: "Everything he just said is absolutely false, but I'm not surprised. In the first debate, I told people it would be impossible to be fact checking Donald all the time. I would never get to talk about anything I'd want to do and how we're really, going to really, make lives better for people. So once again, go to Hillaryclinton.com. We have literally Trump - you can fact check him in real time. Last time at the first debate ,we had millions of people fact checking so I expect we will have millions more fact checking because, you know, it's just awfully good that someone with the temperament of Donald Trump is not in charge of the law in our country."

Trump: "Because you would be in jail."

Cooper: "We want to remind the audience to please not talk out loud. Please do not applaud. You are just wasting time."

Raddatz: "And Secretary Clinton, I do want to follow-up on e-mails. You've said your handling of your e-mails was a mistake, you've disagreed with the FBI Director James Comey calling your handling of classified information "extremely careless". The FBI said there were 110 classified e-mails which were exchanged, eight of which were top secret and it was possible hostile actors did gain access to those e-mails. You don't call that extremely careless?"

Inden journalisterne spørger ind til Hillary Clintons håndtering af E-mails, er der et angreb fra Hillary Clinton mod Donald Trump. Hun starter med udtalelsen "*Everything he just said is absolutely false [...]*", hvor hun anfægter, hvorvidt han lever op til kriterierne ved fitness for office. Da hun afslutter talerunden kommer hun med udtalelsen "*[...]it's just awfully good that someone with the temperament of Donald Trump is not in charge of the law in our country.*.", hvor hun vælger at lave et direkte angreb på Donald Trumps person. Donald Trumps svar falder prompte med "*Because you would be in jail*". Han angriber altså personen direkte i sin udtalelse. Hillary Clinton har i løbet af sin talerunde nævnt, at det ikke er muligt at fakta-tjekke Donald Trump løbende, og hvis hun skulle anfægte alle de ting, han siger, som ikke er sandt,

så vil hun ikke få tid til at forklare, hvordan hun selv vil gøre samfundet bedre, hvis hun bliver valgt. Løbende forsøger hun altså at skabe et fortolkningsrepertoire om, at Donald Trump ikke er troværdig

Donald Trumps pludselige angreb på Hillary Clinton får også den ene af journalisterne til at stille spørgsmål til Hillary Clintons håndtering af de fortrolige E-mails: "*And Secretary Clinton, I do want to follow-up on e-mails.*". Det kan tyde på, at hvor Hillary Clinton under debatten forsøger at opbygge et fortolkningsrepertoire om, at Donald Trump ikke er *fit for office*, så er det lykkes Donald Trump at opstille konnotationer mellem Hillary Clintons håndtering af E-mails og en ulovlig handling. Under debatten bruger han altså denne konnotation til at styrke sit fortolkningsrepertoire. Når Donald Trump kommer med udtalelsen "*because you would be in jail*" positionerer han sig selv som retfærdig. Derved går han rent diskursivt ind og forsvarer sig selv imod Hillary Clintons angreb samtidig med, at han vender angrebet mod Hillary Clinton. Dette er en klar styrke i forhold udnyttelse af dynamikken i angrebene, da han herved også fjerner fokus fra sin egen person.

Under journalistens spørgerunde til Hillary Clinton angående hendes håndtering af E-mails bliver der opstillet en subjektpositionering af FBI overfor Hillary Clinton. Her er det altså journalisten som går ind og får en styrende rolle i forhold til positioneringen af Hillary Clinton. Her kan journalisten altså være med til at styrke fortolkningsrepertoiret om, at Hillary Clinton har udført noget ulovligt og derved implicit, at Donald Trump er fit for office, da han vil smide hende i fængsel. Da journalisten stiller spørgsmål til Hillary Clinton, går spørgsmålet på, om ikke Hillary Clinton selv mener, at handlingen er "*extremely careless*". Hillary vælger dog at lade være med at svare og ændrer i stedet fokus til, at det selvfølgelig er en handling, hun fortryder.

Clinton: "Well, Martha, first let me say, and I said it before but I will repeat it because I want everyone to hear it. That was a mistake and I take responsibility for using a personal email account. Obviously, if I were to do it over again, I would not. I am not making any excuses, it was a mistake. And I am very sorry about that, but I think it's also important to point out where there are some misleading accusations from critics and others. After a year long investigation, there is no evidence that anyone hacked the server I was using and there is no evidence that anyone can point to at all, anyone who says otherwise has no basis, that any classified materials ended up in the wrong hands. I take classified materials very seriously and always have. When

I was on the Senate Armed Services Committee, I was privy to a lot of classified material. Obviously, as secretary of state I had some of the most important secrets that we possess, such as going after Bin Laden. So, I am very committed to taking classified information seriously and as I said, there is no evidence that any classified information ended up in the wrong hands.”

Hillary Clinton lægger fokus på, at det var en fejl at bruge en personlig E-mail konto til håndtering af officielle E-mails. Hun forsøger herefter at fastlægge et fortolkningsrepertoire ved at skifte fokus til, at der ikke er nogen, som har hacket hendes E-mail konto. Ved at prøve at fastsætte dette fortolkningsrepertoire forsøger hun at ændre fokus fra, hvorvidt hun udviste ligegyldighed ved håndteringen til om nogen har hacket hendes konto. Inden hendes forsøg på at ændre fortolkningsrepertoiret, nævner hun også, at flere har udtalt sig misvisende om sagen, hvorved hun søger at skabe usikkerhed om andre parters omtale af sagen. Dog er det igen værd at bemærke, at hun omtaler sig om sagen og ikke konkrete personer. Hun forsøger dog ikke at tillægge sin egen udtalelse logos i form af beviser, men fokuserer derimod på, at dem som mener andet end hende tager fejl, da der gennem en ét årig lang undersøgelse ikke er fundet beviser for andet. Hun søger derved at tillægge sin udtalelse ethos gennem, at undersøgelsen er udført af FBI samt sine egne kriterier ved at sidde i ”*the senates armed services committee*”. Hendes fokus er her, at ”*[...] as secretary of state I had some of the most important secrets that we possess, such as going after Bin Laden.*” Hun forsøger herved at positionerer sig selv positivt i forhold til at holde på hemmeligheder. Ved at inddrage jagten på Osama Bin Laden rammer hun et ømtåleligt punkt i den amerikanske historie, hvorved hun ud over at forsøge at positionere sig også forsøger at skabe en karakter, der handler om, at hun er troværdig, da hun kan holde på hemmeligheder. Gennem sin positionering vægter hun også Fitness for office, især gennem hendes inddragelse af Osama Bin Laden, da hun fremstår som klar og kompetent til at varetage jobbet. Ved at omtale sig selv som *secretary of state* positionerer hun også sig selv som én, der tidligere har håndteret et office og derfor tillægger sig mere erfaring end Donald Trump har. Donald Trump fortsætter herefter sit angreb på hende:

Trump: "And yet she didn't know the word, the letter C on a document. Right? She didn't even know what that letter meant. You know, it's amazing. I'm watching Hillary go over facts and she is going after fact after fact and she's lying again because she said she, you know, what she did with e-mails was fine. You think it was fine to delete 33,000 e-mails? I don't think so. She said that 33,000 e-mails had to do with her daughter's wedding, number one and a yoga class. Well, maybe we will give three or three or four or five or something. 33,000 e-mails deleted and now she's saying there wasn't anything wrong. And more importantly, that was after getting a subpoena. That wasn't before. That was after. She got it from the United States Congress, and I will be honest. I am so disappointed in congressmen, including Republicans, for allowing this to happen. Our Justice Department where her husband goes on to the back of an airplane for 39 minutes, talks to the Attorney General days before a ruling has to be made on her case. But for you to say that there was nothing wrong with you deleting 39,000 e-mails, again, you should be ashamed of yourself. What you did, now this was after getting a subpoena from the United States Congress—"

Som respons på Hillary Clintons udtalelse om, at hun er *secretary of state*, angriber Donald Trump hendes fitness for office gennem ovenstående udtalelse. Ingen laver Donald Trump et skift, hvor Hillary Clinton tidligere taler om sagen og om sine politiske styrker, så angriber Donald Trump nu hendes person direkte. Det er et angreb, som konnoterer to ting – at Hillary Clinton ikke forstår, hvad "C" bruges til i E-mails. Men ved at følge op med et retorisk spørgsmål og appellere til publikum lægger han op til, at det er deres vurdering af sagen, som er betydningsfuld. Ved at inddrage *even* i sin udtalelse kan det konnotere, at det er almen viden, hvad "C" bruges til i E-mails. Herved fremstilles Hillary Clinton som inkompetent, og én der langt fra har en præsidentiel aura omkring sig. Donald Trumps angreb på Hillary Clintons fitness for office går herefter over til at være en positionering af den politiske elite overfor den private sektor. Donald Trump gør desuden brug af gentagelse af 33.000, som han fremhæver to gange og én gang fremhæver, at Hillary Clinton har slettet 39.000 E-mails. Ved at skabe disse overordnede fortolkningsrepertoirer og forsøge at koble dem sammen, forsøger han også, at skabe konnotationer hos vælgerne blandt de forskellige. Dette kan betyde, at hvis vælgerne tænker på ét af fortolkningsrepertoirerne, for eksempel Hillary

Clintons håndtering af E-mails, så vil de også have nemmere ved at skabe en forbindelse mellem dette og at Hillary Clinton burde sidde i fængsel. Dette skaber et stærkt afsæt for en forståelse om, at Hillary Clinton ikke er fit for office. Efter han kort bliver afbrudt af journalisterne, svarer han igen med:

Trump: "Hold on, wait a minute, if a member of the private sector did that, they'd be in jail. Let alone, after getting a subpoena from the United States' Congress."

Under debatten forsøger Donald Trump desuden at skabe en positionering af den politiske elite over for den private sektor. Han forsøger at positionere den private sektor som retfærdig og underlagt loven, imens den politiske elite ikke er underlagt loven og har mulighed for at slippe af med ulovlige gerninger. Positioneringen har en dobbeltsidet effekt, da den både henvender sig til Hillary Clintons tidligere angreb om, at Donald Trump ikke er troværdig samtidig med, at det stiller spørgsmål ved det eksisterende politiske system. Han forsøger derved at skabe et fortolkningsrepertoire om, at den politiske sektor ikke kan stoles på. Ved at inddrage "*Let alone, after getting a subpoena from the United States' Congress*" henviser han implicit til Hillary Clinton og derved forsøger at underbygge fortolkningsrepertoiret om, at hun burde sidde i fængsel og derfor ikke er fit for office. Han udtales desuden, at han er skuffet over den siddende kongres, inkluderet republikanerne. Her sætter han sig altså ud over det politiske spil og forsøger at fremsætte det som en positiv ting, at han selv stammer fra den private sektor.

Cooper: "Secretary Clinton, you get to respond then we have to move on to a audience question."

Clinton: "It's just not true."

Trump: "You didn't delete them?"

Clinton: "They were personal e-mails and not official. We turned over 35,000."

Trump: "What are about the other 15,000."

Cooper: "Please allow her to respond. She didn't talk while you talked."

Clinton: "Yes, that's true. I didn't."

Trump: "Because you had nothing to say."

Hillary Clinton svarer ikke konkret på angrebet fra Donald Trump. Hendes nærmeste udtalelse er "*It's just not true.*", hvor hun ikke direkte forholder sig til anklagerne. Hun vælger også at forholde sig til sagen, hvorimod Donald Trump henvender sig direkte til hendes person. Da "*It's just not true.*"-udtalelsen er den eneste hun kommer med som forsvar, betyder det også, at hun ikke forholder sig til positioneringen af den politiske elite over for den private sektor og derved implicit heller ikke får forsvaret Donald Trumps angreb på hendes fitness for office. Det kan ske, at Hillary Clinton på forhånd har valgt ikke at forholde sig til Donald Trumps angreb på hende, da hun har en forståelse om, at hun derved holder sig til substansen. Dog kan vi se, at da hun netop ikke forholder sig til angrebene, så betyder det, at Donald Trump får opbygget konnotationer mellem flere fortolkningsrepertoirer. Endegyldigt betyder dette, at Donald Trumps angreb bliver en samling af personlige og politiske angreb mod Hillary Clintons karakter, som alle konnoterer hinanden.

Opsummering

Donald Trumps angreb starter ud som et angreb fra Hillary Clinton, som han ændrer til et angreb på hende. Hvor hun angrider sagen, bruger han et fortolkningsrepertoire, som er opbygget i forvejen om hendes håndtering af E-mails til at lave et angreb på hendes person. Da fortolkningsrepertoiret er generelt accepteret skaber "*Because you would be in jail*" konnotationer til Hillary Clintons håndtering af E-mails, hvilket gør, at journalisten begynder at stille spørgsmål ved hendes håndtering. Ved at Donald Trump skaber et fortolkningsrepertoire om, at Hillary Clinton burde sidde i fængsel, og han vil sætte hende i fængsel, positionerer han og sig selv indirekte som én, der er retfærdig og Hillary som en, der har overtrådt loven. Donald Trump er i sit angreb også mere handlingsorienteret, hvilket er et af de diskursive træk, Savoy (2017) også fremhæver.

Det er desuden interessant, at Hillary Clinton starter ud med at angribe Donald Trump på, at hans udtalelse er løgn, og hvorvidt han lever op til kriterierne for at blive præsident. Da hendes angreb kommer ind på, at det er godt, at Donald Trump ikke er præsident, da han med sit temperament ikke vil kunne styre loven, ændrer dynamikken sig fra at være et angreb fra Hillary Clinton til at være et angreb fra Donald Trump, da han kobler det til, at så vil Hillary Clinton være i fængsel. Det er heller ikke til at komme udenom journalisterne i denne sammenhæng. Grundet hele debattens opsætning har journalisterne en styrende rolle. Det kan vi blandt andet se, da Donald Trump kommer med udtalelsen "*Because you would be in jail*". Her følger den ene journalist op på udtalelsen med "*And Secretary Clinton, I do want to follow-up on e-mails.*".

Den tredje tv debat

Den tredje tv debat blev vist den 19. oktober. 71,6 millioner seere fulgte med i debatten.

Den tredje debat fordeler sig på følgende emner:

1. Højesteret og the second amendment
2. Abort
3. Immigration
4. Wikileaks
5. Økonomi
6. Fitness to be president
7. ISIS, Syrien og Irak
8. Nationalgæld, social sikring og medicare

Uddrag under emnerne immigration og økonomi vil danne grundlag for nedenstående analyse. Første del vil tage afsæt i emnet immigration, mens næste del vil tage afsæt i emnet om økonomi. Emnerne er udvalgt, da der under disse forekommer flere angreb mellem de to kandidater. Første del af nedenstående analyse tager afsæt i 3. bilag side 7 – 9.

Immigration

Det første angreb forekommer som nævnt under en debat om immigration. Donald Trump angriber Hillary Clinton om en mur til Mexico og kommer ind på, at hun tidligere ville have en mur, men hun nu har ændret mening og vil have åbne grænser til blandt andet Mexico. Hun forsvarer sig med:

Clinton: "We will not have open borders. That is a rank mischaracterization. We will have secure borders. But we will also have reform. This used to be a bipartisan issue. Ronald Reagan was the last president to sign –"

Journalisten forsøger dog at få hende til at redegøre klart for, hvad hendes holdning er på området ved at henvise til en tidligere tale hun har holdt:

Wallace: "Secretary Clinton, I want to clear up your position on this issue because in a speech you gave to a Brazilian bank for which you were paid \$225,000, we've learned from WikiLeaks, that you said this. And I want to quote. "My dream is a hemispheric common market with open trade and open borders."

Hillary Clinton forsøger herefter at svare kort på spørgsmålet og derefter ændre dynamikken fra et forsvar til et angreb på Donald Trump:

Clinton: "If you went on to read the rest of the sentence, I was talking about energy. We trade more energy with our neighbors than we trade with the rest of the world combined. And I do want us to have an electric grid, an energy system that crosses borders. I think that would be a great benefit to us. But you are very clearly quoting from WikiLeaks. What is really important about WikiLeaks is that the Russian government has engaged in espionage against Americans. They have hacked American websites, American accounts of private people, of institutions. Then they have given that information to WikiLeaks for the purpose of putting it on the internet. This has come from the highest levels of the Russian government. Clearly from Putin himself in an effort, as 17 of our intelligence agencies have confirmed, to influence our election. So I actually think the most important question of this evening, Chris, is finally, will Donald Trump admit and condemn that the Russians are doing this, and make it clear that he will not have the help of Putin in this election. That he rejects Russian espionage against Americans, which he actually encouraged in the past. Those are the questions we need answered. We've never had anything like this happen in any of our elections before."

Hillary Clinton laver her en kobling mellem WikiLeaks, Rusland og Putin. Hun skaber en positionering af Donald Trump som en med forbindelse til Putin. Ved at stille spørgsmålet om Donald Trump vil indrømme og fordømme, at Rusland har en indblanding i valget, skaber hun en præsupposition om, at Donald Trump har en forbindelse til Rusland og Putin. Hun får herved skabt et angreb på Donald Trump som en, der bliver hjulpet af Rusland i valget. Hun forsøger også at skabe et fortolkningsrepertoire om, at det er spørgsmål, som skal besvares ved at understrege, at det er aftenens vigtigste spørgsmål. Dette kan sættes i kontekst til spørgsmålet, hun selv blev stillet – at det derved ikke fremstår så vigtigt som

spørgsmålet om Donald Trumps relation til Rusland. Donald Trump forsvarer sig ved at fremhæve, at hun faktisk skifter emne fra de åbne grænser til Putin:

Trump: "That was a great pivot off the fact that she wants open borders. Okay? How did we get on to Putin?"

Donald Trump fortsætter med at forsvere sig ved at ændre dynamikken igen til et angreb på Hillary Clinton:

Trump: "Just to finish on the borders, she wants open borders. People are going to pour into our country. People are going to come in from Syria. She wants 550% more people than Barack Obama. And he has thousands and thousands of people. They have no idea where they come from. And you see, we are going to stop radical Islamic terrorism in this country. She won't even mention the words and neither will President Obama. So I just want to tell you. She wants open borders. Now we can talk about Putin. I don't know Putin. He said nice things about me. If we got along well, that would be good. If Russia and the United States got along well and went after ISIS, that would be good. He has no respect for her. He has no respect for our president. And I'll tell you what. We're in very serious trouble. Because we have a country with tremendous numbers of nuclear warheads, 1,800 by the way. Where they expanded and we didn't. 1,800 nuclear warheads. And she is playing chicken. Look."

Han vender tilbage til emnet åbne grænser og skaber konnotationer mellem åbne grænser og radikal islamisk terrorisme. Han bruger en gentagelsesstrategi med at gentage, at Hillary Clinton vil have åbne grænser. Han fortsætter desuden en gentagelsesstrategi med, at Putin ikke har respekt for Hillary Clinton. Hun forsøger dog at forsvere sig mod dette angreb ved, at Putin hellere vil have en præsident, som han kan kontrollere:

Clinton: "*Wait.*"

Trump: "Putin from everything I see has no respect for this person."

Clinton: "Well, that's because he would rather have a puppet as president of the United

States.”

Trump: ”No puppet. You're the puppet.”

Hillary Clinton laver her et angreb på Donald Trump ved at fremhæve, at Putin vil have en præsident, som er en ”*puppet*”, hvorved hun indirekte får positioneret Donald Trump som en præsident, der ikke er selvstændig, men derimod kan styres af Putin. Donald Trump forsøger at forsøre sig mod Hillary Clintons angreb ved at bruge en subjektpositionering af Hillary Clinton som ”*the puppet*”. Han forsøger dog ikke at underbygge fortolkningsrepertoiret, hvilket giver Hillary Clinton mulighed for at fortsætte sit angreb:

Clinton: ”It is pretty clear you won't admit that the Russians have engaged in cyber attacks against the United States of America. That you encouraged espionage against our people. That you are willing to spout the Putin line, sign up for his wish list, break up NATO, do whatever he wants to do. And that you continue to get help from him because he has a very clear favorite in this race. So I think that this is such an unprecedented situation. We've never had a foreign government trying to interfere in our election. We have 17, 17 intelligence agencies, civilian and military who have all concluded that these espionage attacks, these cyber attacks, come from the highest levels of the Kremlin. And they are designed to influence our election. I find that deeply disturbing.”

Hillary Clinton skaber en positionering af Donald Trump som en, der opfordrer til spionage af USA. Hun bliver ved med at gentage ”*attacks*”, hvilket skaber en bestemte negative konnotationer til Rusland. Hun positionerer desuden Donald Trump som en præsident, som vil gøre alt, hvad Putin vil have ham til. Hun får derigennem skabt en positionering af, at han ikke vil være en selvstændig præsident.

Wallace: ”Secretary Clinton-“

Clinton: ”And I think it is time –“

Trump: ”She has no idea whether it is Russia, China or anybody else.”

Clinton: "I am not quoting myself."

Trump: "You have no idea."

Clinton: "I am quoting 17, 17 -- do you doubt?"

Trump: "Our country has no idea."

Clinton: "Our military and civilian –"

Trump: "Yeah, I doubt it, I doubt it."

Clinton: "He would rather believe Vladimir Putin than the military and civilian intelligence professionals who are sworn to protect us. I find that just absolutely –"

Hillary Clinton skaber her en positionering af Donald Trump som én, der tror mere på Vladimir Putin end de amerikanske sikkerhedsbureauer, som skal beskytte dem. Det kan ses som et forsøg på at skabe et fortolkningsrepertoire om, at han ikke stoler på de rigtige og igen underbygge, at han ikke er fit for office. Donald Trump forsøger herefter at forsøre sig ved at fremhæve, at Putin er klogere end Hillary Clinton:

Trump: "She doesn't like Putin because Putin has outsmarted her at every step of the way."

Wallace: "Mr. Trump–"

Trump: "Excuse me. Putin has outsmarted her in Syria, he's outsmarted her every step of the way."

I sit forsvar forsøger Donald Trump at skabe en forståelse om, at Putin er klogere end Hillary Clinton og en bedre strateg, hvorfor hun ikke bryder sig om Putin. Donald Trump forsøger i forsvaret at ændre fokus fra, at han ikke er stoler på de amerikanske bureauer til, at Hillary

Clinton ikke kan lide Putin, da han er klogere end hende, uden at han forholder sig til hendes angreb.

Wallace: "I do get to ask some questions. And I would like to ask you this direct question. The top national security officials of this country do believe that Russia has been behind these hacks. Even if you don't know for sure whether they are, do you condemn any interference by Russia in the American election?"

Trump: "By Russia or anybody else."

Wallace: "Do you condemn their interference?"

Trump: "Of course I condemn, of course I condemn - I don't know Putin. I have no idea-"

Wallace: "I'm not asking you that."

Trump: "I never met Putin. This is not my best friend. But if the United States got along with Russia, it wouldn't be so bad. Let me tell you, Putin has outsmarted her and Obama at every single step of the way. Whether it is Syria. You name it. Missiles. Take a look at the start-up that they signed. The Russians have said, according to many, many reports, I can't believe they allowed us to do this. They create warheads and we can't. The Russians can't believe it. She has been outsmarted by Putin and all you have to do is look at the Middle East. They've taken over. We've spent \$6 trillion. They've taken over the Middle East. She has been outsmarted and outplayed worse than anybody I've ever seen in any government whatsoever."

Journalisten forsøger at få fokus tilbage på, hvorvidt Donald Trump er støttet af Putin under valgkampen og hvorvidt han fordømmer deres indblanding i valget. Donald Trump vælger dog at fokusere på, at han ikke har mødt Putin eller at det er hans bedste ven. Derefter fortsætter han positioneringen af Hillary Clinton som en dårlig strateg ved at vægte, at hun er blevet snydt af russerne. Han forsøger desuden at styrke positioneringen ved, at understrege, at hun er blevet "*outsmarted*" mere end nogen anden, han har set i en regering.

Opsummering

Hillary Clinton forsøger i det ovenstående at skabe konnotationer mellem Donald Trump og Putin. Hun får skabt et fortolkningsrepertoire om, at Donald Trump er en, som bliver hjulpet af Rusland i valget, hvorved hun kan få ham til at fremstå som en, der er ledtog med Putin og derved også korrupt. Hun skaber desuden en position af Donald Trump som en, der opfordrer til spionage af USA, hvor hun bruger en gentagelsesstrategi om ”*attacks*”, hvilket skaber negative konnotationer til Rusland og Putin. Dette går imod de tidligere undersøgelser, som peger på, at det hovedsageligt er Donald Trump, som gør brug af stærke negative konnotationer (Vasile, 2017). Hillary Clinton får desuden skabt et fortolkningsrepertoire om, at Donald Trump tror mere på Vladimir Putin end de amerikanske sikkerhedsbureauer, hvilket kan være med til at positionere Donald Trump som inkompetent og derved være et angreb på hans fitness for office.

Donald Trump forsøger at forsvare sig ved, at Hillary Clinton vil have åbne grænser. Han forsøger desuden at skabe konnotationer mellem åbne grænser og radikal islamisk terrorisme, hvilket bliver til et angreb på Hillary Clintons fitness for office, da hun derved ikke fremstår klar, som Trent, Friedenberg og Dentons (2011) kommunikative funktioner fremhæver er en vigtig værdi at besidde. Han bruger desuden gennemgående en gentagelsesstrategi om, at Putin ikke har respekt for Hillary Clinton.

Økonomi

Det andet angreb forekommer under debatten, hvor de taler om økonomi, og hvordan de vil forbedre økonomien for amerikanerne. Der tages i dette afsnit afsæt i bilag 3 side 13–15.

I det nedenstående stiller journalisten spørgsmål ved, hvorvidt Donald Trumps økonomiske plan for Amerika er mulig at gennemføre:

Wallace: "Mr. Trump, even conservative economists who have looked at your plan say that the numbers don't add up. That your idea, and you've talked about 25 million jobs created. 4% growth—"

Trump: "Over a 10-year period."

Wallace: "-- is unrealistic. And they say, you talk a lot about growing the energy industry. They say with oil prices as low as they are right now, that's unrealistic as well. Your response?"

Imens journalisten stiller sit spørgsmål, forsøger Donald Trump at forsvare, at hans økonomiske plan er svær at gennemføre inden for ti år. Han fortsætter med at positionere Amerikas økonomiske udvikling i forhold til Indien og Kina. Han understreger, at Kina har en økonomisk udvikling på 7 %, som for dem er et katastrofalt lavt tal. Derved skaber han også et indirekte fortolkningsrepertoire om, at den amerikanske vækst på 1 % er katastrofal. Han fortsætter med at inddrage historien; at der ikke er arbejdspladser, at produkterne importeres fra Kina og Vietnam, hvilket han kobler til NAFTA aftalen:

Trump: "So I just left some high representatives of India. They're growing at 8%. China is growing at 7%. And that for them is a catastrophically low number. We are growing our last report came out, and it is right around the 1% level. And I think it's going down. Last week as you know, the end of last week, they came out with an anemic jobs report. A terrible jobs report. In fact, I said is that the last jobs report before the election? Because if it is, I should win easily because it was so bad. The report was so bad. Look, our country is stagnant. We've

lost our jobs, we've lost our businesses. We're not making things anymore, relatively speaking. Our product is pouring in from China, pouring in from Vietnam, pouring in from all over the world. I've visited so many communities. This has been such an incredible education for me, Chris. I've gotten to know so many, I've developed so many friends over the last year. And they cry when they see what has happened. I pass factories that were thriving, 20, 25 years ago and because of the bill her husband signed and that she blessed 100%. It is just horrible what has happened to these people in these communities. Now, she can say her husband did well but boy, did they suffer as NAFTA kicked in because it didn't really kick in very much. But it kicked in after they left. Boy, did they suffer. That was one of the worst things that has ever been signed by our country. Now she wants to sign Trans-Pacific Partnership. And she wants it. She lied when she said she didn't call it the gold standard in one of the debates. She totally lied. She did call it the gold standard. And they actually fact checked and they said I was right."

Donald Trump kobler her Hillary Clinton til historien og til NAFTA aftalen, som hendes mand underskrev, da han var præsident. Gennem sine udtalelser om, hvor dårligt det står til i Amerika, får han skabt et fortolkningsrepertoire, som er med til at positionere NAFTA aftalen som en aftale, der var med til at skabe de dårlige forhold i USA. Han kobler det desuden til en kommende aftale, som han fremhæver, at hun vil underskrive. Gennem disse koblinger får han skabt et fortolkningsrepertoire, som positionerer Hillary Clinton som en dårlig præsident, da hun underskriver aftaler, som er dårlige for USA. Da journalisten giver ordet til Hillary Clinton, gentager Donald Trump igen, at det vil være lige så dårligt som NAFTA:

Wallace: "I want to give you a chance to briefly speak to that then I want to pivot -- to Obamacare. But go ahead. Briefly."

Trump: "And that will be as bad as NAFTA."

Clinton: "Well, first, let me say, number one, when I saw the final agreement for TPP, I said I was against it. It didn't meet my test. I've had the same test. Does it create jobs, raise incomes and further our national security. I'm against it now. I'll be against it after the

election. I'll be against it when I'm president. There's only one of us on this stage who has actually shipped jobs to Mexico because that's Donald. He has shipped jobs to 12 countries including Mexico. But he mentioned China. And, you know, one of the biggest problems we have with China is the illegal dumping of steel and aluminum into our markets. I have fought against that as a senator. I have stood up against it as Secretary of State. Donald has bought Chinese steel and aluminum. In fact, the Trump Hotel right here in Las Vegas was made with Chinese steel. So he goes around with crocodile tears about how terrible it is. But he has given jobs to Chinese steelworkers, not American steelworkers. That's the kind of approach that is just not going to work. We're going to pull the country together. We're going to have trade agreements that we enforce. That's why I'm going to have a trade prosecutor for the first time in history. And we're going to enforce those agreements and we're going to look for businesses to help us by buying American products."

Hillary Clinton forsøger i sit forsvar at ændre dynamikken til et angreb på Donald Trump; at han har sendt arbejdspladser ud af USA i stedet for at give dem til amerikanere. Ved at inddrage aspekter om, hvad han tidligere har gjort, taler hun ind i hans fortolkningsrepertoire om, at hun er en del af den politiske fortid. Hun forsøger dog at ændre fokus fra sig selv til Donald Trump og skabe et fortolkningsrepertoire om, at han ikke vil skabe arbejdspladser i USA, da han tidligere har sendt arbejdspladserne ud af landet. Da Hillary Clinton netop taler ind på Donald Trumps præmis om, at hun er en del af den tidligere politiske historie i landet, muliggør det, at han igen ændrer dynamikken til et angreb på hende:

Trump: "Can I ask a simple question? She's been doing this for 30 years. Why the hell didn't you do it over the last 15, 20 years? You were very much involved."

Clinton: "*I voted –*"

Trump: "Excuse me. My turn. You were very much involved in every aspect of this country. Very much. And you do have experience. I say the one thing you have over me is experience. But it is bad experience because what you've done has turned out badly. For 30 years you've been in a position to help. And if you say that I used steel or I used something else, I- make

it impossible for me to do. I wouldn't mind. The problem is, you talk but you don't get anything done, Hillary. You don't. Just like when you ran the State Department, \$6 billion was missing. How do you miss \$6 billion? You ran the State department. \$6 billion was either stolen, they don't know. It's gone. \$6 billion. If you become president, this country is going to be in some mess. Believe me."

Donald Trump angriber her Hillary Clintons erfaring. Han forsøger derved at positionere hende som én, hvis politiske erfaring ikke er stærk nok til at sidde som præsident. Han opbygger fortolkningsrepertoire om, at hun tager dårligere beslutninger i sit politiske embede og faktisk var en del af alle aspekter af dette land. Dette muliggør også, at han kan tillægge hende forskellige negative værdier og indirekte give hende skylden for, hvad der er gået galt over de sidste 30 år.

Clinton: "Well, first of all, what he just said about the State Department is not only untrue, it's been debunked numerous times. but I think it's really an important issue. He raised the 30 years of experience, so let me just talk briefly about that. You know, back in the 1970s, I worked for the children's defense fund and I was taking on discrimination against African-American kids in schools. He was getting sued by the Justice Department for racial discrimination in his apartment buildings. In the 1980s, I was working to reform the schools in Arkansas. He was borrowing \$14 million from his father to start his businesses. In the 1990s, I went to Beijing and I said women's rights are human rights. He insulted a former Miss Universe, Alicia Machado, and called her an eating machine."

Trump: "Give me a break."

Clinton: "And on the day when I was in the situation room monitoring the raid that brought Osama bin laden to justice, he was hosting The Celebrity Apprentice. So I'm happy to compare my 30 years of experience, what I've done for this country, trying to help in every way I could, especially kids and families, get ahead and stay ahead, with your thirty years and I'll let the American people make that decision."

I sit forsvar taler Hillary Clinton direkte ind på Donald Trumps præmis om de 30 års

erfaring. Hun forsøger at forsvare sig ved at positionere Donald Trump som en, der var diskriminerende over for immigranter og kvinder samtidig med, at hun positionerer sig selv som en, der har kæmpet for landet og skabt resultater. Hun siger blandt andet, at Donald Trump lånte 14 millioner dollars af sin far, hvilket kan være med til at positionere Donald Trump som en del af eliten. Hun forsøger desuden at positionere sig selv som en, der var med til at følde Osama bin Laden samtidig med at Donald Trump var vært for et realityprogram. Generelt set forsøger hun at tillægge sin egen politiske positionering vægt og positionere Donald Trump som en, der ikke har erfaring nok til at styre landet.

Trump: "Well I think I did a much better job. I built a massive company, a great company, some of the greatest assets anywhere in the world worth many, many billions of dollars. I started with a \$1 million loan. I agree with that. It's a \$1 million loan, but I built a phenomenal company. And if we could run our country the way I've run my company, we would have a country that would you would be so proud of, you would even be proud of it. And frankly, when you look at her real record, take a look at Syria, take a look at the migration, take a look at Libya, take a look at Iraq. She gave us ISIS because her and Obama created this huge vacuum, and a small group came out of that huge vacuum because, we should have never been in Iraq, but once we were there, we should have never got out the way they wanted to get out. She gave us ISIS as sure as you are sitting there. And what happened is now ISIS is in 32 countries. Now I listen to how she's going to get rid of ISIS. She's going to get rid of nobody."

Donald Trump forsvarer sig ved at sammenligne den måde, han har styret sit firma på og den måde, USA skal ledes på. Det kan være et forsøg på at positionere sig selv som en, der ved, hvordan resultater skabes. Han ændrer derefter dynamikken til et angreb på Hillary Clinton igen ved at positionere hende som den person sammen med Obama, der skabte ISIS. Han slutter af med udtalelsen "*She's going to get rid of nobody*", hvilket kan være med til at underbygge fortolkningsrepertoiret om, at hun ikke har nogle positive politiske evner og derved positionere hende som en dårlig politiker.

Opsummering

Donald Trump skaber en positionering af Hillary Clinton som en del af historien og skaber

et fortolkningsrepertoire om, at hun er med til at skabe dårlig økonomi i landet, da hun underskriver aftaler, der er generelt dårlige for landet. Han skaber løbende konnotationer mellem Hillary Clintons tidligere politiske erfaring og hvor dårligt, det står til i USA. Han får derved angrebet hendes fitness for office ved at positionere hende som en inkompetent politiker. Hillary Clinton forsøger dog at forsøre sig ved at ændre fokus fra sig selv til Donald Trump og skabe et fortolkningsrepertoire om, at han ikke vil skabe arbejdspladser i USA, da han tidligere har sendt arbejdspladserne ud af landet. Generelt set forsøger hun at tillægge sin egen politiske positionering vægt og positionere Donald Trump som en, der ikke har erfaring nok til at styre landet. Donald Trump forsvarer sig dog ved at fremhæve, at han har skabt et så stort firma og forsøger at skabe konnotationer mellem hans lederskab i firmaet og hans evner som præsident. Dette kan være et forsøg på at positionere sig selv som intelligent overfor Hillary Clinton, hvilket er en styrke, vælgerne prioriterer i deres valg af præsident.

Kapitel 8 - Konklusion

I dette afsnit vil opsummeringerne fra den foregående analyse ligge til grund for besvarelse af problemformuleringen.

Problemformuleringen for opgaven lyder:

Hvilke diskursive strategier kommer til udtryk i præsidentkandidaternes angreb på hinanden?

Der er til problemformuleringen desuden inddraget underspørgsmål til at afhjælpe besvarelsen, hvoraf det første var:

- Hvilke subjektpositioneringer og fortolkningsrepertoirer gør Hillary Clinton og Donald Trump brug af i deres diskursive strategier?
- Hvilke forskelle og ligheder kan der iagttages ved de to kandidaters retoriske angreb?

De to underspørgsmål er løbende forsøgt besvaret i ovenstående analyse. Analysen af de tre tv-debatter viser, at begge de to præsidentkandidater i høj grad anvender en angrebsstrategi. Da undersøgelsesfeltet i opgaven er strategiske angreb, er de to kandidaters forsvar også blevet fremhævet. Disse vil derfor indgå i oversigten over de strategiske angreb nedenfor. De diskursive strategier i angrebene, der fremkommer på baggrund af analysen, er overordnet for de to kandidater følgende:

Hillary Clinton

- Hun forsøger at positionere Donald Trump som en, der ikke tror på videnskab.
- Hun forsøger at skabe konnotationer mellem Donald Trumps håndtering af sin virksomhed og hans potentiale som præsident. Dette bliver et angreb på hans fitness for office, da angrebet skaber fortolkningsrepertoirer, som fremstiller ham inkompotent.
- Hun angrider Donald Trump for ikke at vil lægge sine skattepapirer frem. I forlængelse heraf skaber hun et fortolkningsrepertoire om, at han derfor må skjule noget for den amerikanske befolkning.
- Hun forsøger at skabe et negativt fortolkningsrepertoire om Donald Trumps person; at han er nedladende overfor kvinder, hvilket positionerer ham som en
- Hun forsøger at skabe et positivt fortolkningsrepertoire om sin politiske styrke i sine forsvar.
- Hun bruger meget tid, i forhold til Donald Trump, på at forsøge at positionere sig selv positivt.
- Hun laver et direkte angreb på Donald Trumps fitness to serve, hvor hun ikke fokuserer på hans værdier, men derimod går angrebet direkte på, at han ikke er fit to serve.

Overordnet set angrider Hillary Clinton Donald Trump for ikke at kunne styre sin forretning, at han ikke vil lægge sine skattepapirer frem og for at tale nedladende om kvinder. Hun angrider også hans fitness to serve, og forsøger at positionere ham som en, der ikke tror på videnskab. Generelt set forsøger hun at angribe ham for mange forskellige ting og positionere ham som en, der vil være en inkompotent præsident eller tillægge hans person negative værdier.

Donald Trump

- Han forsøger at positionere Hillary Clinton som en del af den politiske elite.
- Donald Trump forsøger flere gange at skabe konnotationer mellem Hillary Clinton tidligere politiske handelsaftaler, som han har skabt negative fortolkningsrepertoirer om.
- Han får flere løbende skabt konnotationer mellem Hillary Clintons politiske virke og blandt andet, at der ikke er nok arbejdspladser i USA. Dette kan medvirke til at skabe negative konnotationer, når en potentiel vælger tænker på Hillary Clintons politiske virke.
- Han forsøger at skabe et negativt fortolkningsrepertoire om Hillary Clintons E-mail håndtering, hvorved han får positioneret hende som en kriminel. Han forsøger i forlængelse heraf at positionere sig selv som retfærdig.

Overordnet set forsøger Donald Trump i høj grad at positionere Hillary Clinton som en, der en del af den politiske elite. Han skaber mange negative fortolkningsrepertoirer, som han kobler hertil – at den politiske elite ikke har kunnet styre landet, at de har skabt gæld, og at hun er en del af den politiske flok, som har underskrevet dårlige handelsaftaler.

Hvilke diskursive strategier kommer til udtryk i præsidentkandidaternes angreb på hinanden?

Der er visse bestemte diskursive strategier, som er interessante at fremhæve yderligere. Her kan Donald Trumps strategi om at positionere Hillary Clinton som en del af den politiske elite og skabe negative fortolkningsrepertoirer herom fremhæves. Det er desuden interessant, at da de forskellige fortolkningsrepertoirer lægger sig op ad positioneringen af Hillary Clinton som en del af den politiske elite, så konnoterer mange af fortolkningsrepertoirerne og subjektpositioneringerne til hinanden.

Hillary Clinton fremhæver selv sin erfaring som en styrke, men lykkes Donald Trumps positionering af hende, vil modtagere læse budskabet fra denne positionering – også når Hillary Clinton selv forsøger at fremhæve sin erfaring. Igennem debatterne forsøger de to kandidater at skabe forskellige fortolkningsrepertoirer om Hillarys år i politik.

Hillary Clinton laver desuden mange angreb på Donald Trumps fitness to serve. Dog lykkes det ikke for hende at skabe en positionering eller fortolkningsrepertoirer, som konnoterer hinanden på samme måde som det lykkes for Donald Trump at få skabt omkring hende.

Begge kandidater gør brug af angreb på hinandens fitness to serve gennem fortolkningsrepertoirer og subjektpositioneringer, men det interessante er, at umiddelbart virker Donald Trump mere succesfuld i at skabe konnotationer mellem hans forskellige angreb.

Bibliografi

- Androniciuc, A.-I. (1 2017). ONLINE CAMPAIGNING IN THE 2016 USA ELECTIONS - A COMPARATIVE APPROACH. *SEA - Practical Application of Science*, s. 29-34.
- Brinkmann , S., & Tanggaard, L. (2010). *Kvalitative metoder*. Hans Reitzels Forlag.
- Bro, P., Jønsson, R., & Larsen, O. (2006). *Politisk journalistik og kommunikation*. København: Samfundslitteratur.
- Budeshiem, T., Houston, D., & DePaola, S. (1996). Persuasiveness of in-group and out-group political messages: The case of negative political campaigning. *Journal of Personality and Social Psychology*, s. 523-534.
- Chadwick, A., Dennis, J., & Smith, A. (2016). Politics in the Age of Hybrid Media: Power, Systems, and Media Logics. I A. Chadwick, J. Dennis, & A. Smith, *The Routledge Companion to Social Media and Politics* (s. 7-22). Routhledge.
- Chou, H.-Y., & Lien, N.-H. (2011). What does a negative political ad really say? The effects of different content dimensions. *Journal of Marketing Communications*(17), s. 281-295.
- Collin, F. (2003). *Humanistisk videnskabsteori*. Lindhardt og Ringhof.
- Coulter, K. (2008). The Tri-Mediation Model of persuasion. *International Journal of Advertising*(27), s. 853-883.
- Edley, N. (2001). Analysing Masculinity: Interpretative Repertoires, Ideological Dilemmas and Subject Positions. I M. Wetherell, S. Yates , & S. Taylor, *Discourse as Data* (s. 189-229). London: Sage Publications Ltd.
- Elmelund-Præstekær, C., & Svensson, H. M. (2013). Negativ og personfokuseret kampagneretorik. Partiernes kommunikation og mediernes dækning ved folketingsvalg 1994-2011. *Politica*(4).
- Enli, G. (2017). Twitter as arena for the authentic outsider: exploring the social media campaigns of Trump and Clinton in the 2016 US presidential election. *European Journal of Communication*, s. 50-61.
- Eskjær, M. F., Hjarvard, S., & Mortensen, M. (2015). *The dynamics of mediatized conflicts*. New York: Peter Lang.
- Geer, J. (2006). *In Defense of Negativity: Attack Ads in Presidential Campaigns* . University Of Chicago Press.
- Hjarvard, S. (2008). *En verden af medier - medialisering af politik, sprog, religion og leg*.

- Frederiksberg: Samfunds litteratur.
- Kreiss, D. (2016). Seizing the moment: The presidential campaigns' use of Twitter during the 2012 electoral cycle. *New media & society*.
- Lau, R., & Pomper, G. (01. januar 2001). Candidates, Negative campaigning by US Senate. *Party Politics*, s. 69 - 87.
- Lilleker, D., Koc-Michalska, K., Schweitzer, E., Jacunski, M., & Vedel, T. (23. 09 2011). Informing, engaging, mobilizing or interacting: Searching for a European model of web campaigning. *European journal of communication*,, s. 195–213.
- MacDonell, D. (1987). Theories of Discourse. *Duke University Press*, s. 189-192.
- Nai, A., & Walter, A. (2015). *New perspectives on negative campaigning*. ECPR Press.
- Negrine, R., & Lilleker, D. (2002). The Professionalization of Political Communication. *European Journal of Communication*, s. 305-323.
- Roddy, B., & Garramone, G. (1988). Appeals and Strategies of Negative Political Advertising. *Journal of Broadcasting & Electronic Media* , s. 415-427.
- Saad, L. (25. September 2008). *Presidential Debates Rarely Game-Changers But have moved voter preferences in several elections*. (Gallup, Producer) Hentet 26. november 2017 fra <http://news.gallup.com/poll/110674/Presidential-Debates-Rarely-GameChangers.aspx>.
- Savoy, J. (16. 8 2017). Trump's and Clinton's Style and Rhetoric during the 2016 Presidential Election. *Journal of Quantitative Linguistics*, s. 1-22.
- Schmidt, J. (2016). *Mediernes framing af negative kampagner ved folkeafstemningen om retsforbeholdet*. København: Aalborg Universitet København.
- Siegelman, L., & Kugler, M. (2003). Why Is Research on the Effects of Negative Campaigning So Inconclusive? Understanding Citizens' Perceptions of Negativity. *The Journal of Politics*, s. 142–160.
- Skaperdas, S., & Grofman, B. (marts 1995). Modeling Negative Campaigning. *The American Political Science Review*, s. 49-61.
- Stromer-Galley, J. (2000). On-Line Interaction and Why Candidates Avoid It. *Journal of Communication*.
- Stromer-Galley, J. (2014). *Presidential Campaigning in the Internet Age*. Oxford: Oxford Scholarship.
- Trent, J., Friedenberg, R., & Denton, R. (2011). *Political Campaign Communication*:

- Principles and Practices.* Rowan & Littlefield Publishers.
- Vasile, A. A. (2017). Positive and/or Negative Meaning as Style Traits and Strategy Throughout the 2016 American Presidential Campaign - Hillary Clinton and Donald Trump. *Journal of Media Research*, s. 23-31.
- Voth, B. (2016). The Presidential Debates 2016. I R. J. Denton, *The 2016 US Presidential Campaign. Political Campaigning and Communication* (s. 77-98). Palgrave Macmillan, Cham.
- Walter, A. (2012). *Negative campaigning in Western Europe: beyond the vote-seeking perspective.* Amsterdam Institute for Social Science Research, Faculty of Social and Behavioural Sciences.
- Wetherell, M., & Nigel, E. (2014). A Discursive Psychological Framework for Analyzing Men and Masculinities. *American Psychological Association*.
- Wetherell, M., & Potter, J. (1993). *Mapping the Language of Racism.* Columbia University Press.